

Zakon o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti (ZZZPB)

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Povezave: ▶ [SOVS](#) (9) ▶ [IESP](#) (6)

S tem zakonom se urejajo zaposlovanje, zavarovanje za primer brezposelnosti, upravljanje sistema ter način izvajanja strokovnih nalog na tem področju.

Zaposlovanje po tem zakonu obsega posredovanje zaposlitev, posredovanje dela, ukrepe za pospeševanje zaposlovanja in odpiranje novih ter ohranjanje produktivnih delovnih mest ter vse tiste dejavnosti, ki zagotavljajo pogoje za produktivno in svobodno izbrano zaposlitev, poklicni in strokovni razvoj ter uporabo delovnih sposobnosti posameznikov.

Z zavarovanjem za primer brezposelnosti se zavarovancem zagotavljajo pravice za čas, ko so brez svoje krivde ali proti svoji volji brez zaposlitve, in pravice v primeru, ko postane njihovo delo nepotrebno.

Kot dejavnost zaposlovanja se šteje tudi štipendiranje po tem zakonu.

Dejavnosti iz drugega, tretjega in četrtega odstavka tega člena so dejavnosti v javnem interesu in se opravljajo kot javna služba.

2. člen

Povezave: ▶ [SOVS](#) (8)

Podjetja, zavodi, državni organi, banke in druge finančne organizacije, zavarovalne organizacije, zadruga ter druge pravne osebe (v nadaljnjem besedilu: organizacije), delovni ljudje, ki samostojno opravljajo dejavnost in druge osebe (v nadaljnjem besedilu: delodajalci), družbenopolitična skupnost in delavci, zagotavljajo sredstva za dejavnost zaposlovanja in zagotavljanje pravic iz prejšnjega člena na način, ki ga določa zakon.

3. člen

Povezave: ▶ [SOVS](#) (2)

Državni zbor Republike Slovenije na predlog Vlade Republike Slovenije sprejema politiko zaposlovanja in program za njeno izvajanje ter določa potreben obseg sredstev.

4. člen

Povezave: ▶ [UPRS \(1\)](#)

Strokovne naloge, ki se nanašajo na zaposlovanje, zavarovanje za primer brezposelnosti in izvajanje ukrepov aktivne politike zaposlovanja, opravlja Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje (v nadaljnjem besedilu: zavod).

4a. člen

Zavod in centri za socialno delo morajo medsebojno sodelovati pri vključevanju brezposelnih oseb v aktivnosti in ukrepe aktivne politike zaposlovanja in sodelovati s pristojnim davčnim organom in drugimi državnimi organi ter izmenjavati osebne in druge podatke, ki jih vodijo v svojih zbirkah podatkov in so potrebni za uresničevanje pravic in obveznosti brezposelnih oseb po tem zakonu. Zavod in centri za socialno delo lahko oblikujejo enotno bazo podatkov za uresničevanje pravic po tem zakonu in po predpisih o socialnem varstvu.

Davčna uprava posreduje zavodu na podlagi pisne zahteve tiste podatke o posameznem davčnem zavezancu, za katere ta zakon določa, da so potrebni za opravljanje njegovih nalog. Posredovani podatki se lahko obdelujejo le za namene opravljanja nalog po tem zakonu. Davčna uprava mora za te namene zavodu omogočiti tudi neposredni varovan in nadzorovan elektronski dostop do podatkov iz njenih evidenc. V zahtevi zavoda morata biti, poleg podatkov posameznega davčnega zavezanca, navedena tudi pravna podlaga in namen obdelave osebnih podatkov, enako stopnjo varstva mora omogočati tudi ureditev neposrednega elektronskega dostopa.

Vrsto in način izmenjave podatkov iz prejšnjega odstavka določi minister, pristojen za delo. Vrsto in način izmenjave podatkov, ki jih vodijo in zbirajo davčni organi, določi minister, pristojen za delo, v soglasju z ministrom, pristojnim za finance.

4b. člen

V okviru programa iz 50. člena tega zakona ima brezposelna oseba pravico vključiti se v programe aktivne politike zaposlovanja zaradi povečanja zaposlitvenih zmožnosti.

Podlaga za vključitev brezposelne osebe v program aktivne politike zaposlovanja je **zaposlitveni načrt**, ki ga pripravi zavod ali druga pooblaščen organizacija najpozneje v dveh mesecih po prijavi brezposelnosti. Vsebino zaposlitvenega načrta natančneje opredeli minister, pristojen za delo, s podzakonskim aktom.

Delodajalci morajo omogočiti prisotnost predstavnikov

zavoda ali druge pooblaščen organizacije v postopku izbire brezposelnih oseb za prosta delovna mesta.

4c. člen

Državljeni držav članic Evropske unije so v pravicah in dolžnostih, določenih s tem zakonom, izenačeni s slovenskimi državljani.

II. POSREDOVANJE ZAPOSLOSTEV IN POSREDOVANJE DELA

5. člen

Posredovanje zaposlitve po tem zakonu obsega strokovne in organizacijske naloge, opravljene s ciljem, da brezposelna ali druga oseba sklene delovno razmerje.

Posredovanje dela po tem zakonu obsega strokovne in organizacijske naloge, opravljene s ciljem, da se brezposelna ali druga oseba vključi v delo.

6. člen

Povezave: ► [SOVS \(1\)](#)

Zaposlitve in delo, tudi začasno in občasno delo, osebam iz drugega odstavka 6.b člena tega zakona posreduje zavod.

Zavod brezposelnim osebam, ki so upravičene do denarne socialne pomoči po predpisih o socialnem varstvu, posreduje vsako zaposlitev, primerno delo po podjemni pogodbi oziroma pogodbi o naročilu avtorskega dela in primerno začasno ali občasno humanitarno ali drugo podobno delo, ki traja največ 56 ur mesečno in ga organizira zavod ali v dogovoru z zavodom nepridobitna nevladna organizacija ter nepridobitni delodajalec s področja socialnega varstva, zdravstva, predšolske vzgoje, vzgoje, izobraževanja in kulture. Za nepridobitnega delodajalca po tem zakonu se štejejo delodajalci iz naštetih področij, ki imajo v ustanovitvenem aktu določen nepridobitni značaj oziroma ki vračajo vse dohodke v osnovno dejavnost in ne delijo dobička.

Zaposlitev in delo iz prejšnjega odstavka lahko zavod posreduje tudi brezposelnim osebam, ki niso upravičenci do denarne socialne pomoči.

Ministrstvo, pristojno za delo, lahko s pogodbo o koncesiji pooblasti organizacijo oziroma delodajalca, ki izpolnjuje kadrovske, organizacijske in druge pogoje, da opravlja strokovne naloge posredovanja dela, ki vključuje tudi posredovanje začasnih

in občasnih del dijakom in študentom, posredovanja zaposlitve, izdelavo zaposlitvenega načrta in izvajanje ukrepov aktivne politike zaposlovanja.

Organizacija oziroma delodajalec lahko zagotavlja delo delavcev drugemu delodajalcu, če izpolnjuje kadrovske, organizacijske in druge pogoje in se pred začetkom opravljanja dejavnosti vpiše v register agencij za zagotavljanje dela, ki ga vodi ministrstvo, pristojno za delo.

Organizacije oziroma delodajalci, ki posredujejo začasna in občasna dela osebam iz drugega odstavka 6.b člena tega zakona, obračunavajo 12% koncesijsko dajatev od prejemkov, izplačanih tem osebam. Zavod obračunava 12% od izplačanih prejemkov na enak način kot obračunavajo 12% koncesijsko dajatev organizacije oziroma delodajalci, ki posredujejo začasna in občasna dela osebam iz drugega odstavka 6.b člena tega zakona. Od obračunanega zneska odvede zavod za namen iz osmega odstavka tega člena enak odstotek, kot ga določa isti odstavek. Ostali del obračunanega zneska zavod odvede v javni sklad.

Organizacije oziroma delodajalci, ki posredujejo začasna in občasna dela dijakom in študentom morajo v javni sklad namenjati 25% fakturiranih sredstev iz koncesijske dajatve, določene v prejšnjem odstavku.

37,5% fakturiranih sredstev iz koncesijske dajatve, določene v šestem odstavku tega člena, se nameni za delovanje študentske organizacije univerze, samostojnega visokošolskega zavoda, lokalne skupnosti oziroma interesnih oblik povezovanja dijakov in študentov in se lahko porabijo za izvajanje programov interesnih in obštudijskih dejavnosti v kulturi, izobraževanju, športu, tehnični kulturi, mednarodnem sodelovanju, izpopolnjevanju študentov v tujini, raziskovalni dejavnosti in socialno-ekonomskem položaju dijakov in študentov.

Javni sklad iz sedmega odstavka tega člena sredstva iz koncesijskih dajatev nameni za financiranje štipendij.

Organizaciji oziroma delodajalcu, ki posreduje začasna in občasna dela dijakom in študentom, se priznajo stroški v višini 37,5% fakturiranega prihodka iz koncesijske dajatve, določene v šestem odstavku tega člena. Minister, pristojen za delo, s podzakonskim aktom določi način obračuna stroškov, ki se priznajo organizaciji oziroma delodajalcu, ki posreduje začasna in občasna dela dijakom in študentom, kadrovske, prostorske, organizacijske in druge pogoje, ki jih mora izpolnjevati pooblaščen organizacija oziroma delodajalec iz četrtega in petega odstavka tega člena, način evidentiranja podatkov iz tretjega odstavka 6.b člena tega zakona, obvezne podatke na napotnici in posredovanje napotnic

Inšpektoratu Republike Slovenije za delo ter podrobnejšo vsebino koncesijske pogodbe.

Minister, pristojen za delo, s podzakonskim aktom iz prejšnjega odstavka uredi tudi postopek za vpis in izbris iz registra agencij za zagotavljanje dela ter vsebino in način vodenja registra agencij za zagotavljanje dela.

6a. člen

Pooblaščen organizacija oziroma delodajalec iz četrtega odstavka prejšnjega člena ne more vpisati posredovanja zaposlitve in posredovanja dela v sodni register oziroma prijaviti začetka opravljanja te dejavnosti, če ni sklenil koncesijske pogodbe.

Organizacija oziroma delodajalec iz petega odstavka prejšnjega člena ne more vpisati dejavnosti zagotavljanja dela delavcev drugemu delodajalcu v sodni register oziroma prijaviti začetka opravljanja te dejavnosti, če ni vpisan v register agencij za zagotavljanje dela.

Vpis dejavnosti posredovanja zaposlitve, posredovanja dela oziroma zagotavljanja dela delavcev drugemu delodajalcu v sodni register oziroma prijava začetka opravljanja te dejavnosti brez sklenjene koncesijske pogodbe oziroma brez vpisa v register agencij za zagotavljanje dela je ničen.

6b. člen

Pooblaščen organizacija oziroma delodajalec, ki na podlagi koncesijske pogodbe opravlja strokovne naloge posredovanja zaposlitve in posredovanja dela, alina podlagi vpisa v register agencij za zagotavljanje dela opravlja dejavnost zagotavljanja dela delavcev drugemu delodajalcu, lahko opravlja dejavnost za državljane Republike Slovenije, državljane držav članic Evropske unije in Evropske gospodarske skupnosti ter za osebe, ki niso državljani države Evropske unije ali Evropske gospodarske skupnosti in so pridobile dovoljenje za stalno prebivanje v Republiki Sloveniji, če z mednarodnim sporazumom ni drugače določeno.

Pooblaščen organizacija oziroma delodajalec, ki na podlagi koncesijske pogodbe posreduje začasna in občasna dela za dijake in študente, lahko ta dela opravlja le za dijake, ki so že dopolnili 15 let, študente in za udeležence izobraževanja odraslih, ki so mlajši od 26 let in se izobražujejo po javno veljavnih programih osnovnega, poklicnega, srednjega in višjega strokovnega izobraževanja.

Osebe iz prejšnjega odstavka lahko opravljajo začasno in občasno

delo le na podlagi napotnice zavoda ali pooblaščne organizacije, ki opravlja dejavnost posredovanja dela dijakom in študentom. Če dijak ali študent preseže posebno osebno olajšavo za rezidenta, ki se izobražuje in ima status dijaka ali študenta, in je določena v Zakonu o dohodnini, se prekine obračun koncesijske dajatve na podlagi napotnice, delodajalec pa je dolžan dijaka ali študenta pokojninsko in invalidsko zavarovati po določbah Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

Organizacija oziroma delodajalec, ki lahko posreduje zaposlitve in delo ali zagotavlja delo delavcev drugemu uporabniku na podlagi predpisov države članice Evropske unije ali Evropske gospodarske skupnosti v tej državi članici, lahko opravlja to dejavnost tudi na območju Republike Slovenije, če pred začetkom opravljanja teh dejavnosti v Republiki Sloveniji ministrstvu, pristojnemu za delo, prijavi opravljanje teh dejavnosti in če izpolnjuje pogoje, ki jih v podzakonskem aktu iz enajstega odstavka 6. člena tega zakona predpiše minister, pristojen za delo. V tem podzakonskem aktu se določita tudi način in vsebina prijave opravljanja dejavnosti iz tega odstavka.

6c. člen

Organizacija oziroma delodajalec, ki želi posredovati zaposlitve oziroma dela ali zagotavljati dela delavcev drugemu delodajalcu, naslovi vlogo za podelitev koncesije oziroma za vpis v register agencij za zagotavljanje dela na ministrstvo, pristojno za delo.

Ministrstvo, pristojno za delo, odloči o vlogi za podelitev koncesije oziroma za vpis v register agencij za zagotavljanje dela z odločbo v upravnem postopku.

Ministrstvo, pristojno za delo, pri odločitvi o vlogi za podelitev koncesije upošteva število brezposelnih oseb pri območnih službah zavoda, potrebe delodajalcev po delu oziroma po zaposlitvi novih delavcev na tem območju, vrsto in obseg programov aktivne politike zaposlovanja, število dijakov in študentov na posameznem območju ter njihov socialni položaj, število koncesionarjev na posameznem območju in spoštovanje predpisov pri dotedanjem poslovanju vlagatelja.

Vlagatelj lahko začne posredovati zaposlitve ali dela s sklenitvijo koncesijske pogodbe, pravico do zagotavljanja dela delavcev drugemu delodajalcu pa pridobi z vpisom v register agencij za zagotavljanje dela.

Zoper odločbo o podelitvi koncesije oziroma o vpisu v register agencij za zagotavljanje dela ni pritožbe, mogoč pa je upravni

spor.

6č. člen

Ministrstvo, pristojno za delo, z vlagateljem, ki mu je bila koncesija podeljena z odločbo iz drugega odstavka prejšnjega člena, sklene koncesijsko pogodbo.

S pogodbo o koncesiji koncedent in koncesionar uredita medsebojno koncesijsko razmerje, zlasti pa:

- vrsto in obseg storitve, ki je predmet koncesije,
- začetek izvajanja koncesije,
- čas, za katerega se sklene koncesijska pogodba,
- višino priznanih stroškov v skladu z osmim odstavkom 6. člena tega zakona in višino odvedenih sredstev v skladu s petim in šestim odstavkom 6. člena tega zakona,
- dolžnost in način poročanja koncesionarja koncedentu,
- pogodbene sankcije zaradi neizvajanja ali nepravilnega izvajanja koncesije,
- način finančnega, strokovnega in upravnega nadzora, ki ga opravi koncedent,
- način spreminjanja koncesijske pogodbe oziroma koncesijskega razmerja,
- prenehanje veljavnosti koncesijske pogodbe in njeno morebitno podaljšanje,
- obveznosti koncesionarja ob predčasnem prenehanju veljavnosti pogodbe,
- druge določbe, pomembne za določitev in izvajanje dejavnosti, ki je predmet koncesije.

Koncesijska pogodba, ki ni sklenjena v pisni obliki, je nična, kar pa velja tudi za njene dopolnitve in spremembe.

Koncesijska pogodba se sklene največ za eno leto.

6d. člen

Koncesijska pogodba preneha veljati:

- po poteku časa, za katerega je bila sklenjena,
- z odpovedjo ene od pogodbenih strank,
- z odvzemom koncesije,
- s prenehanjem koncesionarja oziroma z dnem uvedbe stečajnega ali likvidacijskega postopka.

6e. člen

Ministrstvo, pristojno za delo, lahko brez predhodnega obvestila odvzame koncesijo koncesionarju, če ugotovi, da:

- koncesionar opravlja dejavnost zunaj podeljene koncesije ali v nasprotju s koncesijsko pogodbo, ali je opravljal dejavnost pred sklenitvijo koncesijske pogodbe,
- je iz letnega poročila razvidno, da v letu, za katero poroča, ni opravljal koncesijske dejavnosti,
- s svojim poslovanjem krši predpise,
- v postavljenem roku ni odpravil pomanjkljivosti v skladu z ugotovitvami ministrstva, pristojnega za delo, ali drugega pristojnega organa.

Ob ugotovljenih pomanjkljivostih pri poslovanju koncesionarja lahko ministrstvo, pristojno za delo, koncesijo odvzame za določen čas in mu naloži, naj odpravi ugotovljene pomanjkljivosti.

Ministrstvo, pristojno za delo, odvzame koncesijo z odločbo.

6f. člen

Ministrstvo, pristojno za delo, po uradni dolžnosti ali na predlog Inšpektorata Republike Slovenije za delo oziroma drugih pristojnih organov izbriše iz registra agencij za zagotavljanje dela organizacijo oziroma delodajalca v teh primerih:

- če preneha zagotavljati dela delavcev drugemu delodajalcu,
- če fizična oseba, ki zagotavlja dela delavcev drugemu delodajalcu, umre, ali če pravna oseba, ki zagotavlja dela delavcev drugemu delodajalcu, preneha,

- če je fizični ali pravni osebi s pravnomočno odločbo prepovedano opravljanje dejavnosti,

- če je iz letnega poročila organizacije oziroma delodajalca, vpisanega v register agencij za zagotavljanje dela, razvidno, da ni zagotavljal dela delavcev drugemu delodajalcu v letu, za katero poroča, ali pa letnega poročila ni poslal,

- če se ugotovi, da organizacija oziroma delodajalec, vpisan v register agencij za zagotavljanje dela, ne izpolnjuje več predpisanih pogojev za opravljanje dejavnosti zagotavljanja dela delavcev drugemu delodajalcu.

O izbrisu iz registra agencij za zagotavljanje dela ministrstvo, pristojno za delo, izda odločbo.

7. člen

Organizacija oziroma delodajalec, ki ima z ministrstvom, pristojnim za delo, sklenjeno koncesijsko pogodbo v skladu s četrtem odstavkom 6. člena tega zakona, ali je vpisan v register agencij za zagotavljanje dela, mora letno poročati o obsegu svojega poslovanja tako, kot predpiše minister, pristojen za delo.

Organizacija oziroma delodajalec, ki ima z ministrstvom, pristojnim za delo, sklenjeno koncesijsko pogodbo, ali je vpisan v register agencij za zagotavljanje dela, mora ministrstvu, pristojnemu za delo, poročati o svojem delu in sproti javljati vse spremembe glede izpolnjevanja kadrovskih, organizacijskih in drugih pogojev, ki lahko vplivajo na koncesijsko razmerje ali vpis v register agencij za zagotavljanje dela.

8. člen

Za posredovanje zaposlitve in posredovanje dela zavod ne sme zahtevati plačila.

Za posredovanje zaposlitve in posredovanje dela pooblaščen organizacija oziroma delodajalec ne sme zahtevati plačila od iskalca zaposlitve oziroma dela.

Pooblaščen organizaciji oziroma delodajalcu, ki posreduje zaposlitev ali delo brezposelni osebi, ki je najmanj tri mesece vpisana v evidenci brezposelnih oseb, se zagotavlja plačilo za vsako posredovanje zaposlitve, če je brezposelna oseba sklenila pogodbo o zaposlitvi:

- za nedoločen čas s polnim delovnim časom,

- za določen čas, ki ni krajši od 12 mesecev, s polnim delovnim časom,

- za določen čas, ki ni krajši od 24 mesecev, z najmanj polovico polnega delovnega časa.

Pogoj vpisa v evidenci brezposelnih oseb najmanj tri mesece ne velja, kadar je oseba starejša od 50 let, ali prejema denarno nadomestilo, ali je upravičena do denarne socialne pomoči po predpisih, ki urejajo socialno varstvo, oziroma, ko je brezposelna oseba invalid, katere invalidnost je ugotovljena z odločbo pristojnega organa.

Pooblaščen organizacija oziroma delodajalec, ki posreduje zaposlitev brezposelni osebi za določen čas s polnim ali najmanj polovičnim delovnim časom, lahko uveljavlja plačilo storitev, če se brezposelna oseba ni zaposlila pri istem delodajalcu, pri katerem je bila nazadnje zaposlena, oziroma pri povezani fizični oziroma pravni osebi in, če je prekinitev zaposlitve pri istem delodajalcu oziroma povezani fizični ali pravni osebi daljša od 30 dni.

Opravljenе storitve posredovanja zaposlitve se plačujejo iz sredstev proračuna Republike Slovenije, določenih za ta namen.

Storitve plačuje zavod na podlagi dokazila o realizirani zaposlitvi (fotokopija prijave v zavarovanje - obrazec M-1) in na podlagi napotnice za zaposlitev, ki jo potrди delodajalec.

Kadar več pooblaščenih organizacij oziroma delodajalcev posreduje zaposlitev za isto brezposelno osebo, prejme plačilo tista pooblaščen organizacija oziroma delodajalec, ki je zavodu dostavila fotokopijo prijave v zavarovanje in potrjeno napotnico delodajalca, na kateri sta vpisana najbolj zgoden datum in ura zglasitve brezposelne osebe pri delodajalcu.

Natančnejši postopek in način plačila storitev se določita v pogodbi o sodelovanju, sklenjeni med pooblaščen organizacijo oziroma delodajalcem in zavodom, ki jo mora zavod v 15 dneh od podpisa poslati v soglasje ministrstvu, pristojnemu za delo.

Višina sredstev za posredovanje zaposlitve in dela iz tretjega odstavka se določi z odredbo ministra, pristojnega za delo, pri čemer se upoštevajo predvsem delež brezposelnih oseb v prebivalstvu v območni službi zavoda, v katerem se brezposelni osebi posreduje zaposlitev ali delo, starost brezposelne osebe, invalidnost, čas, ko je bila brezposelna oseba prijavljena na zavodu, in upravičenost do prejemanja denarnega nadomestila ali denarne socialne pomoči po predpisih, ki urejajo socialno

varstvo.

9. člen

Organizacije oziroma delodajalci zaposlujejo delavce v sodelovanju z zavodom.

Organizacije in delodajalci morajo zavodu poslati:

- prijavo prostega delovnega mesta in pogoje, ki jih mora izpolnjevati delavec za opravljanje del na tem delovnem mestu, razen kadar z že zaposlenim delavcem sklepajo novo pogodbo o zaposlitvi za določen ali nedoločen čas za isto delovno mesto, ali ko se v skladu s predpisi o delovnih razmerjih, lahko izjemoma sklene pogodba o zaposlitvi brez javne objave,
- obvestilo o potrebi po sklenitvi podjemne pogodbe ali pogodbe o naročilu avtorskega dela najpozneje v osmih dneh po tem, ko potreba nastane, razen če se bo obvestilo nanašalo na delavca, ki je v delovnem razmerju pri istem delodajalcu, ali na pravno osebo, samostojnega podjetnika posameznika oziroma posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost,
- poročilo o opravljenem delu preko polnega delovnega časa in poročilo o opravljenem delu po podjemni pogodbi ali pogodbi o naročilu avtorskega dela do 15. januarja za preteklo leto,
- obvestilo o sklenjeni podjemni pogodbi ali pogodbi o naročilu avtorskega dela, najpozneje v osmih dneh po sklenitvi take pogodbe, razen če je pogodba sklenjena z delavcem, ki je v delovnem razmerju pri istem delodajalcu ali če je pogodba sklenjena s pravno osebo, samostojnim podjetnikom posameznikom oziroma posameznikom, ki samostojno opravlja dejavnost.

10. člen

Organizacije in delodajalci morajo do 15. januarja za tekoče leto posredovati zavodu predvidene letne potrebe po kadrih, podatke o številu in strukturi delavcev, katerih delo ne bo več potrebno ter predvideni način njihovega razreševanja; tekoče potrebe in podatke pa posredujejo s spremembami letnih napovedi.

Organizacije in delodajalci morajo do 15. januarja posredovati zavodu podatke za skupen razpis kadrovske štipendij za naslednje šolsko leto.

11. člen

Ko zavod prejme prijavo prostega delovnega mesta, mora javno objaviti prosto delovno mesto ter izvesti vse potrebne postopke v zvezi s posredovanjem zaposlitve.

12. člen

Zavod lahko na podlagi prijave prostega delovnega mesta, brez predhodne javne objave, napoti osebo, ki išče zaposlitev dalj kot dve leti, v organizacijo oziroma k delodajalcu.

V primeru iz prejšnjega odstavka se lahko sklene delovno razmerje za določen čas.

13. člen

Minister, pristojen za delo, predpiše način in vsebino sporočanja podatkov iz 9. in 10. ter postopek iz 11. člena tega zakona.

III. ZAVAROVANJE ZA PRIMER BREZPOSELNOSTI

Obvezno zavarovanje

14. člen

Povezave: ▶ [SOVS \(9\)](#)

Za primer brezposelnosti se obvezno zavarujejo delavci v delovnem razmerju.

Prostovoljno zavarovanje

15. člen

Povezave: ▶ [SOVS \(8\)](#)

Za primer brezposelnosti se lahko zavarujejo:

- samostojni podjetniki, osebe, ki samostojno, z lastnim delom, kot edini in glavni poklic opravljajo pridobitno dejavnost (v nadaljnjem besedilu: samozaposlene osebe) in osebe, ki so lastniki gospodarskih družb, če niso zavarovani na drugi podlagi,
- slovenski državljani v delovnem razmerju z delodajalcem v tuji državi, ki po vrnitvi v domovino ne morejo uveljavljati pravic za primer brezposelnosti na drugi podlagi in
- zakonci slovenskih državljanov, zaposlenih v tuji državi, če so bili pred odhodom v tujino v delovnem razmerju.

Osebe iz prejšnjega odstavka imajo enake pravice kot zavarovanci

iz prejšnjega člena.

Brezposelne osebe

16. člen

Povezave: ► [SOVS \(2\)](#) ► [IESP \(2\)](#)

Za brezposelno osebo se po tem zakonu šteje:

- oseba, ki ni v delovnem razmerju,
- samozaposlena oseba, katere dobiček iz dejavnosti, ki je ugotovljen brez upoštevanja znižanj in davčnih olajšav v skladu s predpisi o dohodnini in povečan za obračunane obvezne prispevke za socialno varnost, ni presegal zneska zjamčenega nadomestila plače in lastnik ali solastnik gospodarskih družb, ki ni zavarovan na drugi podlagi, in v katerih dobiček, zmanjšan za plačane prispevke za obvezno socialno zavarovanje, v zadnjem koledarskem letu pred nastankom brezposelnosti ni presegal zneska zjamčenega nadomestila plače,
- lastnik, zakupnik, najemnik ali drug uporabnik kmetijskega ali gozdnega zemljišča s katastrskim dohodkom do višine, ki je določena kot podlaga za vključitev v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju,
- oseba, ki ni upokojenec, študent, dijak, vajenec, udeleženec izobraževanja odraslih, mlajši od 26 let ali udeleženec izobraževanja v skladu s 53.b členom tega zakona ter udeleženec programa usposabljanja na delovnem mestu na podlagi programov ukrepov aktivne politike zaposlovanja iz 50. člena tega zakona.

in je:

- zmožna za delo,
- prijavljena pri zavodu,
- na razpolago za zaposlitev,
- aktivni iskalec zaposlitve.

Ne glede na določilo prejšnjega odstavka se za brezposelno osebo šteje oseba, ki je bila do nastanka brezposelnosti v delovnem razmerju in hkrati samozaposlena oseba, če njen dobiček iz dejavnosti, ki je ugotovljen brez upoštevanja znižanj in davčnih olajšav v skladu s predpisi o dohodnini in z upoštevanjem obračunanih obveznih prispevkov, ni presegal zneska zjamčenega nadomestila plače v zadnjem koledarskem letu pred nastankom brezposelnosti.

Za zavarovanca se po tem zakonu šteje brezposelna oseba, ki je bila pred nastankom brezposelnosti obvezno ali prostovoljno zavarovana za primer brezposelnosti in ima na tej podlagi pravico do denarnih prejemkov po tem zakonu.

16a. člen

Črtano (Uradni list RS, št. 79-3456/2006)

(glej opombo (18))

(Za brezposelno osebo po tem zakonu se ne šteje oseba, ki ji je prenehalo delovno razmerje:

- zaradi poteka ali prekinitve individualne pogodbe o zaposlitvi in je prejela ali bo prejela odškodnino oziroma odpravnino zaradi prenehanja delovnega razmerja oziroma prekinitve pogodbe o zaposlitvi,
- pa zaradi konkurenčne prepovedi po pogodbi o zaposlitvi prejema ali bo prejela nadomestilo zaradi konkurenčne prepovedi.

Osebe iz prve alinee prejšnjega odstavka nimajo statusa brezposelne osebe toliko mesecev, kolikor mesečnih plač odškodnine ali odpravnine so prejele zaradi prenehanja delovnega razmerja, osebe iz druge alinee pa toliko časa, kolikor časa prejemajo nadomestilo zaradi konkurenčne prepovedi.)

Pravice iz zavarovanja

17. člen

Povezave: ► [SOVS \(3\)](#) ► [IESP \(1\)](#)

Pravice iz zavarovanja za primer brezposelnosti po tem zakonu so:

- denarno nadomestilo;
- povračilo prevoznih in selitvenih stroškov;
- pravica do zdravstvenega varstva in pravica do pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

Pravici iz zadnje alinee prejšnjega odstavka se uresničujeta po predpisih, ki urejajo ti področji.

Pogoji za pridobitev pravic iz zavarovanja

17a. člen

Zavarovanec lahko uveljavi pravico do denarnega nadomestila, če:

- je bil pred nastankom brezposelnosti zavarovan za primer brezposelnosti in
- zanj ni na voljo ustrezne zaposlitve.

Zavarovanec ohrani pravico do denarnega nadomestila, če:

- je na razpolago za zaposlitev,
- zanj ni na voljo ustrezne zaposlitve,
- zanj po treh mesecih upravičenosti do denarnega nadomestila ni na voljo primerne zaposlitve,
- aktivno išče zaposlitev,
- ni na voljo ustreznega programa aktivne politike zaposlovanja,
- prebiva v Republiki Sloveniji, razen če mednarodni akt ne določa drugače; v času, ko zavarovanec ne prebiva v Republiki Sloveniji, mu pravica do denarnega nadomestila miruje.

17b. člen

Brezposelna oseba je zmožna za delo, če je stara več kot petnajst let in ne več, kot je po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju pogoj za pridobitev pokojnine za najnižjo zavarovalno dobo ter izpolnjuje splošne zdravstvene pogoje.

Pravice po tem zakonu ima tudi brezposelna oseba, ki je ob nastanku ali med brezposelnostjo bila ali postala nezmožna za delo iz zdravstvenih razlogov, če vloži zahtevek najpozneje v 30 dneh od nastanka nezmožnosti za delo iz zdravstvenih razlogov. Ta rok ne teče med bolnišničnim zdravljenjem brezposelne osebe ali iz drugih utemeljenih razlogov, zaradi katerih brezposelna oseba ni mogla vložiti zahtevka.

Zavod zagotavlja pravice brezposelnim osebam iz prejšnjega odstavka enako obdobje, kot izplačujejo delodajalci nadomestila plače med začasno zadržanostjo z dela zaradi bolezni ali poškodbe po predpisih o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju. Po izteku tega časa se nadomestilo v višini zadnjega izplačanega denarnega prejemka po tem zakonu zagotavlja iz sredstev obveznega zdravstvenega zavarovanja.

Nezmožnost za delo iz zdravstvenih razlogov ugotavlja zdravnik,

ki ga v soglasju z ministrom, pristojnim za zdravstvo, imenuje minister, pristojen za delo.

17c. člen

Brezposelna oseba je na razpolago za zaposlitev, če je dosegljiva zavodu vsak delovni dan tri ure dnevno na naslovu prebivališča ali na naslovu, za katerega se dogovori z zavodom. Čas dosegljivosti določi zavod.

Brezposelna oseba ima pravico biti odsotna zaradi osebnih razlogov ali zaradi drugega utemeljenega razloga do 18 delovnih dni v enem letu, o čemer se mora najmanj osem dni pred pričetkom odsotnosti dogovoriti z zavodom, sicer se šteje, da ni na razpolago. Brezposelna oseba ima pravico biti tri dni odsotna z naslova, za katerega se je dogovorila z zavodom, v primeru smrti zakonca, staršev ali otrok. V teh primerih ali v primeru nenadne bolezni mora obvestiti zavod in mu predložiti ustrezno dokumentacijo v roku tri dni po prenehanju razloga za odsotnost.

V času vključitve v program aktivne politike zaposlovanja se šteje, da je brezposelna oseba na razpolago. Šteje se, da je brezposelna oseba na razpolago tudi v času, ko je po napotilu ali s soglasjem zavoda odsotna zaradi opravljanja ustreznega ali primernega začasnega ali občasnega dela ali iskanja zaposlitve.

Ne glede na določbo drugega odstavka tega člena ima brezposelna oseba pravico do odsotnosti zaradi izvrševanja obveznosti, ki jih ima kot pogodbeni pripadnik rezervne sestave Slovenske vojske oziroma kot državljani na prostovoljnem služenju vojaškega roka, za čas trajanja teh obveznosti. O obveznostih po pogodbi o službi v rezervni sestavi Slovenske vojske oziroma po pogodbi o prostovoljnem služenju vojaškega roka mora brezposelna oseba obvestiti zavod v roku najmanj osem dni pred začetkom odsotnosti. S pogodbenim pripadnikom rezervne sestave je izenačen tudi državljani, ki je poklican s strani pristojnega organa na usposabljanje za zaščito in reševanje, ki temelji na opravljanju državljanskih dolžnosti na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Pravico do odsotnosti iz prejšnjega odstavka tega člena lahko brezposelna oseba uveljavi pred oziroma po vključitvi v program aktivne politike zaposlovanja, ne pa tudi v času vključitve, razen če je vključena v program, na podlagi katerega je sklenila delovno razmerje.

17č. člen

Ustrezna zaposlitev po tem zakonu je zaposlitev:

- z delovnim razmerjem za nedoločen ali določen čas,
 - ki ustreza razvrstitvi delovnega mesta v tarifni razred ustrezne kolektivne pogodbe, na katerega je bila oseba razporejena večino časa zadnjih dvanajst mesecev pred nastankom brezposelnosti,
 - ki ustreza stopnji in vrsti dokončane poklicne izobrazbe brezposelne osebe, ki išče zaposlitev prvič ali po prekinitvi zaposlitve za najmanj dve leti,
 - na delovnem mestu, ki je oddaljeno od kraja prebivanja brezposelne osebe do delovnega mesta do eno uro vožnje v eno smer z javnim prevoznim sredstvom ali z organiziranim prevozom delodajalca.
- Skupni čas odsotnosti brezposelne osebe z doma zaradi dela in prevoza na delo ne sme trajati več kot enajst ur.

17d. člen

Primerna zaposlitev po tem zakonu je zaposlitev, pri kateri so izpolnjeni pogoji iz prve alineje prvega odstavka prejšnjega člena, in ki ustreza razvrstitvi delovnega mesta do največ dveh stopenj nižjega tarifnega razreda ustrezne kolektivne pogodbe, na katerega je bila oseba razporejena večino časa zadnjih dvanajst mesecev pred nastankom brezposelnosti.

Primerna je tudi zaposlitev iz prejšnjega člena, ki je toliko oddaljena od kraja prebivanja brezposelne osebe, da je potreben prevoz do delovnega mesta do eno uro in pol vožnje z javnim prevoznim sredstvom ali z organiziranim prevozom delodajalca v eno smer ali če ji je zagotovljeno bivanje v drugem kraju.

Za brezposelno osebo, ki živi sama v skupnem gospodinjstvu z otrokom, starim do petnajst let, je primerna oddaljenost do ene ure vožnje na delo z javnim prevoznim sredstvom ali z organiziranim prevozom delodajalca od kraja prebivanja do delovnega mesta v eno smer.

Skupni čas odsotnosti brezposelne osebe z doma zaradi dela in prevoza na delo ne sme trajati več kot enajst ur.

Brezposelni osebi se kot primerna lahko ponudi eno stopnjo nižja zaposlitev po treh mesecih od vpisa v evidenco brezposelnih oseb, če ni brezposelnih oseb, za katere bi bila taka zaposlitev ustrezna. Po šestih mesecih od vpisa v evidenco brezposelnih oseb in če ni brezposelnih oseb, za katere bi bila

taka zaposlitev ustrezna, se kot primerna lahko ponudi dve stopnji nižja zaposlitev.

Brezposelni osebi, ki je sprejela primerno zaposlitev in je v 18 mesecih po sprejemu primerne zaposlitve ponovno postala brezposelna oseba, se ponudi zaposlitev, ki je bila ustrezna pred sprejemom primerne zaposlitve. Če to ni možno, se ji lahko po treh mesecih od vpisa v evidenco brezposelnih oseb, ponudi zaposlitev, ki je bila primerna preden je ponovno postala brezposelna oseba.

Brezposelni osebi, ki sprejme zaposlitev, ki se v skladu s prvim, drugim in tretjim odstavkom tega člena šteje kot primerna, zavod ponudi ustrezno zaposlitev, ko je ta na voljo.

17e. člen

Oddaljenost dela od kraja prebivališča brezposelne osebe ne vpliva na določitev ustrezne ali primerne zaposlitve, če se pretežni del dejavnosti opravlja zunaj poslovnih prostorov delodajalca (npr.: gradbeništvo, promet in zveze, montažna dela), ali če gre za tehnološko povezano dejavnost, ki se opravlja zunaj sedeža delodajalca.

17f. člen

Če razvrstitev delovnega mesta v tarifni razred ustrezne kolektivne pogodbe ni razvidna iz pogodbe o zaposlitvi iz 17.č in 17.d člena tega zakona, določi razvrstitev v tarifni razred zavod ob upoštevanju določil ustrezne kolektivne pogodbe in glede na delovno mesto, na katerega je bila brezposelna oseba razporejena večino časa zadnjih dvanajst mesecev pred nastankom brezposelnosti.

17g. člen

Aktivno iskanje zaposlitve po tem zakonu obsega:

- pisne prijave na objavljeno ustrezno ali primerno zaposlitev,
- prijavo pri izvajalcih posredovanja dela in zaposlitve, ki iščejo delavce v kraju prebivanja brezposelne osebe ali v drugem kraju, ki je od kraja prebivanja brezposelne osebe oddaljen do ene ure vožnje z javnim prevoznim sredstvom v eno smer.

Brezposelna oseba ni dolžna aktivno iskati zaposlitve v času, ko je vključena v programe aktivne politike zaposlovanja, razen

če je vključena v izvrševanje primernega začasnega in občasnega humanitarnega ali drugega podobnega dela v skladu s predpisi o socialnem varstvu, ali opravlja delo po podjemni pogodbi ali pogodbi o naročilu avtorskega dela ali če je to drugače določeno v zaposlitvenem načrtu.

Brezposelna oseba mora predložiti zavodu dokazila o aktivnem iskanju zaposlitve najmanj enkrat mesečno za pretekli mesec, če želi povračilo stroškov za aktivno iskanje zaposlitve.

Zavod lahko kadarkoli zahteva od zavarovanca, ki prejema denarno nadomestilo, dokazila o aktivnem iskanju zaposlitve. Zavod opravi razvrstitev delovnega mesta v tarifni razred za poslovodstvo, člane uprave gospodarskih družb in za voljene ter imenovane funkcionarje glede na njihovo stopnjo izobrazbe.

17h. člen

Natančnejša pravila kdaj se šteje, da je brezposelna oseba na razpolago, za določanje ustrezne in primerne zaposlitve, kaj se šteje za aktivno iskanje dela, kateri so stroški, ki se priznajo za aktivno iskanje zaposlitve iz prejšnjega člena ter natančnejše kriterije, način in čas prenehanja pravice do denarnih prejemkov, določi minister, pristojen za delo, na predlog upravnega odbora zavoda.

17i. člen

Primerno delo po tem zakonu je delo, ki ustreza telesnim in duševnim zmožnostim brezposelne osebe, o čemer izdajajo mnenja rehabilitacijske komisije I. stopnje, ki delujejo pri območnih službah zavoda in so imenovane v skladu s predpisi o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov. Mnenje se izda le v primeru, če brezposelna oseba sicer izpolnjuje zahteve delodajalca za delo oziroma delovno mesto, vendar zaradi domnevnih psihofizičnih nezmožnosti odkloni ponujeno delo zavoda oziroma ne soglaša z napotitvijo zavoda. Pri tem odklonitev ni na strani brezposelne osebe, če organizacija oziroma delodajalec odkloni brezposelno osebo, ki jo je napotil zavod.

Rehabilitacijske komisije iz prejšnjega odstavka izdajajo mnenje na podlagi dokumentacije, ki jo predloži brezposelna oseba in zavod, v roku osem dni od prejema te dokumentacije.

Brezposelna oseba lahko odkloni ponujeno delo tudi iz razloga ugovora vesti. O utemeljenosti ugovora poda mnenje komisija iz prvega odstavka tega člena.

Denarno nadomestilo

18. člen

Povezave: ► [SOVS \(12\)](#) ► [IESP \(5\)](#)

Pravico do denarnega nadomestila lahko ob izpolnjevanju splošnih pogojev iz 17.a člena tega zakona uveljavi zavarovanec, katerega delovno razmerje pred prenehanjem pri enem ali več delodajalcih je trajalo vsaj 12 mesecev v zadnjih 18 mesecih.

Zavarovanec, ki je po pogodbi o zaposlitvi za določen čas opravljal sezonsko delo, ima pravico do denarnega nadomestila, če ima po preračunu ur v delovne dni s polnim delovnim časom najmanj 12 mesecev zavarovalne dobe v zadnjih 18 mesecih pred nastankom brezposelnosti.

19. člen

Povezave: ► [SOVS \(25\)](#) ► [IESP \(9\)](#)

Pravice do denarnega nadomestila ne more uveljaviti zavarovanec, ki mu je prenehala pogodba o zaposlitvi zaradi:

1. sporazumne razveljavitve,
2. izredne odpovedi pogodbe o zaposlitvi s strani delodajalca prenosnika, ker je delavec odklonil prehod in dejansko opravljanje dela pri delodajalcu prevzemniku,
3. redne odpovedi pogodbe o zaposlitvi s strani delavca,
4. redne odpovedi pogodbe o zaposlitvi delavcu s strani delodajalca, dane zaradi delavčevih kršitev pogodbene ali druge obveznosti iz delovnega razmerja (odpoved iz krivdnega razloga na strani delavca),
5. odpovedi pogodbe o zaposlitvi s strani delodajalca, ker delavec ni sprejel predloga delodajalca za sklenitev nove pogodbe o zaposlitvi za ustrezno delo in nedoločen čas,
6. izredne odpovedi pogodbe o zaposlitvi s strani delodajalca iz razlogov na strani delavca, razen ob izredni odpovedi zaradi neuspešno opravljenega poskusnega dela,
7. če sodišče ugotovi, da je odpoved pogodbe o zaposlitvi delavcu nezakonita, pa delavec ni želel nadaljevati delovnega razmerja,
8. odpovedi pogodbe o zaposlitvi v nasprotju z 89., 113., 115., 116. in 117. členom Zakona o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 42/02), če zavarovanec ni zahteval arbitražne odločitve ali sodnega varstva,

9. če starejšemu delavcu ni zagotovljena pravica do denarnega nadomestila iz zavarovanja za primer brezposelnosti do izpolnitve minimalnih pogojev za starostno upokožitev, pa je dal pisno soglasje k odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnega razloga,

10. ko voljenemu ali imenovanemu nosilcu javne ali druge funkcije v organih zakonodajne, izvršilne ali sodne oblasti v Republiki Sloveniji ali v organih lokalne samouprave preneha funkcija ali imenovanje, pa ni uveljavljal pravice do vrnitve na delo skladno s predpisi, ki to omogočajo.

Ne glede na določbe prve in tretje točke prvega odstavka tega člena lahko pravico do denarnega nadomestila uveljavi zavarovanec, ki redno odpove ali sporazumno z delodajalcem razveljavi pogodbo o zaposlitvi zaradi preselitve in zaposlitve njegovega zakonca ali osebe, s katero najmanj eno leto živi v zunajzakonski skupnosti, v drugem kraju, ki je od kraja prebivanja zavarovanca oddaljen več kot uro in pol vožnje v eno smer z javnim prevoznim sredstvom.

Zavarovanci, ki niso zavarovani na podlagi delovnega razmerja, ne morejo uveljaviti pravice do denarnega nadomestila, če odjava iz obveznega zavarovanja ni bila posledica objektivnih razlogov, zlasti dalj časa trajajoče bolezni zavarovanca, elementarne nesreče, večje materialne škode na premoženju zavarovanca, izgube poslovnega prostora ali izgube poslovnega partnerja, na katerega je bilo v celoti vezano poslovanje.

19a. člen

Povezave: ▶ [IESP \(2\)](#)

Črtano (Uradni list RS, št. 79-3456/2006)

(glej opombo (18))

(Zavarovanec lahko uveljavi pravico do denarnega nadomestila, če prekine oziroma razveže delovno razmerje v primeru, ko inšpektor za delo na njegov predlog predhodno ugotovi, da mu delodajalec najmanj tri ali več mesecev zaporedoma ni izplačal plače iz pogodbe o zaposlitvi oziroma kolektivne pogodbe, ki velja za delodajalca, pri katerem je zaposlen ali mu v zadnjem letu ni izplačal najmanj devet plač iz pogodbe o zaposlitvi oziroma kolektivne pogodbe, ki velja za delodajalca, pri katerem je zaposlen.

Zavarovanec lahko prekine ali razveže delovno razmerje iz prejšnjega odstavka, če delodajalec v enem mesecu po vročitvi

odločbe inšpektorja za delo ni izplačal zaostalih plač.

O predlogu zavarovanca in o svoji odločbi je inšpektor za delo dolžan nemudoma obvestiti zavod in pristojen center za socialno delo. Inšpektor za delo je v svoji odločbi dolžan opozoriti na roke, v katerih je zavarovanec dolžan uveljaviti pravice iz zavarovanja za primer brezposelnosti.)

19b. člen

Črtano (Uradni list RS, št. 79-3456/2006)

(glej opombo (18))

(Zavarovanec ne more uveljaviti pravic iz prejšnjega člena, če odkloni ustrezno zaposlitev ali vključitev v program aktivne politike zaposlovanja, ki mu ga ponudi zavod na podlagi obvestila iz zadnjega odstavka prejšnjega člena.)

19c. člen

Povezave: ▶ [IESP \(2\)](#)

Črtano (Uradni list RS, št. 79-3456/2006)

(glej opombo (18))

(V primeru prekinitve oziroma razveze delovnega razmerja iz 19.a člena tega zakona ima zavarovanec pravico do odpravnine pod pogoji, ki jih določajo predpisi o delovnih razmerjih za presežne delavce.

Zavarovanec pridobi pravico do denarnega nadomestila na podlagi 19.a člena tega zakona, ko prične postopek za izterjavo odpravnine in neizplačane plače, razen če do odpravnine ni upravičen.

Zavod nudi zavarovancu brezplačno strokovno pomoč za pričetek postopka za izterjavo odpravnine oziroma neizplačane plače ali pa na podlagi njegovega pooblastila ter v njegovem imenu in na njegov račun sam prične postopek za izterjavo odpravnine oziroma neizplačane plače.)

Osnova za denarno nadomestilo

20. člen

Povezave: ▶ [SOVS \(3\)](#)

Osnova za odmero denarnega nadomestila je povprečna mesečna plača zavarovanca, ki jo je prejemal v dvanajstih mesecih pred nastankom brezposelnosti.

Če je zavarovanec prejemal nadomestilo plače v skladu s predpisi o delovnih razmerjih, zdravstvenem zavarovanju ali pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ali če ni prejemal plače, se v osnovo za odmero denarnega nadomestila za brezposelnost upošteva osnovna plača, povečana za dodatek na delovno dobo, ki bi jo upravičenec prejel, če bi delal.

Višina denarnega nadomestila

21. člen

Povezave: ▶ [SOVS \(4\)](#) ▶ [IESP \(3\)](#)

Denarno nadomestilo zavarovanca znaša prve tri mesece prejemanja 70 %, v naslednjih mesecih pa 60 % od osnove iz prejšnjega člena. Od odmerjenega nadomestila se obračuna prispevke po stopnjah, določenih s predpisi o prispevkih za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, zdravstveno varstvo in zaposlovanje.

Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje se plačuje Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, prispevek za zdravstveno varstvo pa Zavodu za zdravstveno zavarovanje Republike Slovenije.

Denarno nadomestilo ne sme biti nižje od 45,56% minimalne plače in ne višje od trikratnika tako določenega najnižjega nadomestila.

Zavarovancu pripada nadomestilo za tiste dneve, ki se ob upoštevanju 40-urnega delovnega časa kot polnega delovnega časa štejejo kot delovni dnevi, in za dela proste dneve, določene z zakonom.

22. člen

Povezave: ▶ [SOVS \(1\)](#)

(glej opombo (7))

(Zavarovancu, ki uveljavi pravico do denarnega nadomestila, pripada denarni dodatek za vsakega nepreskrbljenega družinskega člana, ki ga preživlja, če njegovi dohodki skupaj z dohodki družinskih članov na osebo v zadnjih treh mesecih pred uveljavitvijo pravice ne presegajo 80 % zjamčenega osebnega dohodka po zakonu.)

Za vsakega družinskega člana zavarovanca, ki izpolnjuje pogoje iz prejšnjega odstavka, pripada 10 % od zjamčenega osebnega dohodka po zakonu, zmanjšanega za davke in prispevke, ki se obračunavajo od zjamčenega osebnega dohodka, pri čemer skupna višina dodatka iz prejšnjega odstavka ne sme presegati 50 % zjamčenega osebnega dohodka po zakonu.)

23. člen

Povezave: ▶ [SOVS](#) (3)

Črtan (Uradni list RS, št. 71-2575/1993)

(glej opombo (7))

(Za družinske člane zavarovanca se po tem zakonu štejejo zakonec oziroma oseba, ki živi z njim v življenjski skupnosti, ki se po zakonu o zakonski zvezi in družinskih razmerjih v pravnih posledicah izenačuje z zakonsko zvezo, in otroci, posvojenci ter pastorki, dokler so jih starši dolžni preživljati ter starši oziroma posvojitelji, ki jih zavarovanec preživlja, če nimajo lastnih sredstev za preživljanje.)

24. člen

Povezave: ▶ [SOVS](#) (7) ▶ [IESP](#) (1)

Denarna nadomestila se usklajujejo enkrat letno, in sicer v januarju za indeks cen življenjskih potrebščin za zadnjih 12 mesecev pred mesecem uskladitve.

Čas trajanja pravice do denarnega nadomestila

25. člen

Povezave: ▶ [SOVS](#) (3) ▶ [IESP](#) (1)

Pravica do denarnega nadomestila lahko traja najdlje:

- 3 mesece za zavarovanje od 1 do 5 let,
- 6 mesecev za zavarovanje od 5 do 15 let,
- 9 mesecev za zavarovanje od 15 do 25 let,
- 12 mesecev za zavarovanje nad 25 let,
- 18 mesecev za zavarovance, starejše od 50 let in za zavarovanje nad 25 let,
- 24 mesecev za zavarovance, starejše od 55 let in za zavarovanje nad 25 let.

V zavarovanje iz prejšnjega odstavka se ne upošteva čas, ko je bila brezposelna oseba vključena v javna dela.

25a. člen

Zavarovancu, ki mu je prenehala pravica do denarnega nadomestila, ker jo je v celoti izkoristil, se pri ponovnem uveljavljanju te pravice v čas zavarovanja ne všteva čas, ko je bil zaposlen pred zadnjim prejemanjem denarnega nadomestila in čas prejemanja denarnega nadomestila.

Ne glede na prejšnji odstavek se zavarovancu, ki je starejši od 50 let ter ima najmanj 25 let zavarovanja, pri ponovnem uveljavljanju pravice do denarnega nadomestila v čas zavarovanja všteva celotni čas, ko je bil zavarovan, vključno s časom prejemanja denarnega nadomestila.

Zavarovancu, ki pravice do denarnega nadomestila ni v celoti izkoristil, razen če je ni izkoristil iz krivdnih razlogov na svoji strani, se pri ponovnem uveljavljanju pravica odmeri v trajanju, ki upošteva njegovo zavarovalno dobo po prejemanju zadnjega denarnega nadomestila in preostali del neizkoriščene pravice. Če zavarovanec denarno nadomestilo ponovno uveljavlja v 24 mesecih po zadnjem prejemanju denarnega nadomestila, je preostali del neizkoriščene pravice določen v višini zadnjega izplačanega denarnega nadomestila, sicer pa se celotno denarno nadomestilo odmeri v skladu z 20. členom tega zakona.

26. člen

Povezave: ► [SOVS \(2\)](#) ► [IESP \(1\)](#)

Zavarovancu, ki je državljan Republike Slovenije in zavarovancu, ki je tujec in ima dovoljenje za stalno prebivanje ter osebno delovno dovoljenje za nedoločen čas, in mu po izteku denarnega nadomestila do izpolnitve pogojev za upokojitev manjka največ tri

leta ter je brezposelna oseba, plačuje zavod prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

Osnova za plačilo prispevka iz prejšnjega odstavka je zadnje denarno nadomestilo, ki ga je prejel zavarovanec in se usklajuje enako kot druge pravice po tem zakonu.

Izplačilo denarnega nadomestila v enkratnem znesku

27. člen

Povezave: ► [SOVS \(5\)](#) ► [IESP \(2\)](#)

Črtan (Uradni list RS, št. 69-3370/1998)

(glej opombo (11))

(Zavarovancu, ki je izpolnil pravico do denarnega nadomestila, se denarno nadomestilo lahko izplača v enkratnem znesku, če s temi sredstvi rešuje svoje nadaljnje delovno angažiranje tako, da vложи sredstva v materialno osnovo dela.

Zavarovanec, ki uveljavlja pravico do izplačila denarnega nadomestila v enkratnem znesku, mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- da na podlagi vloženih sredstev denarnega nadomestila sklene delovno razmerje za nedoločen čas s polnim delovnim časom,
- da ustanovi podjetje, ali postane solastnik podjetja in se v njem zaposli,
- da začne izvajati obrtno ali drugo dejavnost z zasebnim delom,
- da je zadnje delovno razmerje trajalo neprekinjeno najmanj tri mesece pri isti organizaciji oziroma delodajalcu.

Medsebojne pravice in obveznosti iz tega člena uredita zavod in zavarovanec s pogodbo. V pogodbi se lahko dogovorita, da se zavarovancu, ki ni mogel izpolniti pogojev iz druge ali tretje alineje prejšnjega odstavka v prvem mesecu po izplačilu denarnega nadomestila v enkratnem znesku, plačajo prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, najdalj še za tri mesece.

Zavarovanec, ki je uveljavil pravico do enkratnega izplačila denarnega nadomestila po drugem odstavku, ne more uveljavljati pravic za primer brezposelnosti toliko časa, za kolikor mu je bila priznana pravica do denarnega nadomestila.)

28. člen

Povezave: ► [SOVS \(3\)](#)

Črtan (Uradni list RS, št. 69-3370/1998)

(glej opombo (11))

(Denarno nadomestilo se lahko izplača v enkratnem znesku tudi za zavarovanca, ki izpolnjuje pogoje za uveljavitev pravice do denarnega nadomestila, če zavod na tej podlagi zagotovi zavarovancu sklenitev delovnega razmerja za nedoločen čas na delovnem mestu, ki ustreza njegovi strokovni izobrazbi, znanju oziroma zmožnostim.

Če zavarovanec, ki izpolnjuje pogoje za uveljavitev pravice do denarnega nadomestila, neupravičeno odkloni ponujeno zaposlitev iz prejšnjega odstavka, mu pravica do denarnega nadomestila preneha.

Če zavarovancu, ki je sklenil delovno razmerje po prvem odstavku, delovno razmerje preneha, ne more uveljaviti denarnega nadomestila toliko časa, za kolikor mu je bilo izplačano denarno nadomestilo v enkratnem znesku, razen če mu je delovno razmerje prenehalo zaradi stečaja ali redne likvidacije oziroma iz razlogov, ki niso na njegovi strani.

Organizacija oziroma delodajalec in zavod uredita medsebojne pravice in obveznosti, ki izhajajo iz izplačila denarnega nadomestila po prvem odstavku, s pogodbo.

Zavod ima v primeru, da je v organizaciji oziroma pri delodajalcu uveden stečaj, izločitveno pravico v stečajnem postopku po zakonu za sredstva, ki jih je vložil v skladu s prvim odstavkom tega člena.)

29. člen

Povezave: ► [SOVS \(2\)](#)

Črtan (Uradni list RS, št. 69-3370/1998)

(glej opombo (11))

(Denarno nadomestilo, izplačano v enkratnem znesku na podlagi 27.

člena, vloženo v materialno osnovo dela, se lahko šteje za delniški ali lastniški vložek delavca.

Značaj vložka opredelita organizacija oziroma delodajalec in delavec s pogodbo.)

30. člen

Povezave: ► [SOVS](#) (3)

Črtan (Uradni list RS, št. 69-3370/1998)

(glej opombo (11))

(Zavarovanec, ki je uveljavil pravico do izplačila denarnega nadomestila po drugem odstavku 27. člena tega zakona mora zavodu vrniti dobljena sredstva v revalorizirani višini, če po svoji volji ali krivdi ni izvedel predvidenih aktivnosti in si s sredstvi ni zagotovil novega dela.

Organizacija, v katero je zavarovanec vložil sredstva iz prve alineje drugega odstavka 27. člena tega zakona, mora delavcu vrniti vložena sredstva v revalorizirani višini, če mu preneha delovno razmerje iz razlogov, ki niso na njegovi strani, pred pretekom obdobja, za katero mu je bilo izplačano denarno nadomestilo v enkratnem znesku, razen v primeru, ko gre za delniški ali lastniški vložek zavarovanca glede katerega sta se organizacija in zavarovanec s pogodbo dogovorila drugače.

Organizacija oziroma delodajalec, kateremu so bila dodeljena sredstva po 28. členu tega zakona, mora zavodu vrniti dobljena sredstva v revalorizirani višini, če zavarovancu, za katerega je sredstva prejel, preneha delovno razmerje iz razlogov, ki niso na njegovi strani, pred potekom roka, za katerega bi zavarovanec z mesečnimi izplačili prejemal denarno nadomestilo.)

Roki za uveljavitev pravice do denarnega nadomestila

31. člen

Povezave: ► [SOVS](#) (7) ► [IESP](#) (4)

Denarno nadomestilo pripada zavarovancu z naslednjim dnem po prenehanju obveznega zavarovanja, če se prijavi pri zavodu in vloži zahtevo za uveljavitev pravice do denarnega nadomestila v 30 dneh po prenehanju obveznega zavarovanja. Če uveljavlja

denarno nadomestilo po tem roku, se zavarovancu skupna dolžina prejemanja denarnega nadomestila zmanjša za čas prekoračitve roka, računajoč od 31. dneva po prenehanju obveznega zavarovanja dalje do vložitve zahteve.

Rok iz prejšnjega odstavka ne teče med:

- boleznijo,
- starševskim dopustom,
- vojaško dolžnostjo ter opravljanjem nalog oziroma usposabljanjem za zaščito in reševanje na poziv pristojnega organa,
- prestajanjem pripora oziroma zaporne kazni ali vzgojnega ali varstvenega ukrepa do šest mesecev,
- poklicno rehabilitacijo po zakonu, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

Zavarovanec se mora zavodu prijaviti v osmih dneh po prenehanju razlogov iz prejšnjega odstavka.

V primeru iz drugega odstavka tega člena pripada zavarovancu denarno nadomestilo od prvega dne po prenehanju razlogov iz drugega odstavka tega člena.

Zavarovanec ne more uveljavljati pravice do denarnega nadomestila po poteku 60 dni od prenehanja obveznega zavarovanja ali po poteku 30 dni od prenehanja razlogov iz drugega odstavka tega člena.

Razlogi za prenehanje pravice do denarnega nadomestila

32. člen

Povezave: ► [SOVS](#) (2) ► [IESP](#) (3)

Zavarovancu preneha pravica do denarnega nadomestila, če:

- sklene pogodbo o zaposlitvi za delo s polnim delovnim časom,
- postane samozaposlena oseba,
- izpolni pogoje za pridobitev starostne ali invalidske pokojnine ali uveljavi pravico do družinske ali vdovske pokojnine,
- dopolni starost, ki je po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju pogoj za pridobitev pokojnine za najnižjo zavarovalno dobo,
- se sam odjavi iz evidence brezposelnih oseb,

- odkloni ustrezno ali primerno zaposlitev ali s svojim ravnanjem povzroči odklonitev zaposlitve s strani delodajalca,
- brez upravičenih razlogov odkloni neplačano začasno delo v primerih višje sile (poplava, potres in podobno),
- brez upravičenih razlogov odkloni vključitev v program aktivne politike zaposlovanja,
- ne išče aktivno zaposlitve,
- ni na razpolago,
- je dal neresnične podatke o izpolnjevanju pogojev za pridobitev denarnega nadomestila,
- nastopi prestajanje zaporne kazni šest ali več mesecev,
- krši obveznosti, sprejete s pogodbo o vključitvi v program aktivne politike zaposlovanja,
- se ugotovi, da samozaposlena oseba ali lastnik oziroma solastnik gospodarskih družb v času uživanja denarnega nadomestila dosega dobiček iz dejavnosti in druge obdavčljive dohodke, ki dosegajo najmanj višino zajamčenega nadomestila plače,
- je ugotovljeno, da dela ali je zaposlen na črno,
- ga zavod preneha voditi v evidenci brezposelnih oseb.

Zavod mora o zavarovancu, ki mu je prenehala pravica do denarnega nadomestila ter o razlogih za to, obvestiti pristojni center za socialno delo.

32a. člen

Denarno nadomestilo se za dva meseca zniža za 50%, če zavarovanec odkloni:

- primerno delo po podjemni pogodbi ali pogodbi o naročilu avtorskega dela,
- primerno začasno ali občasno humanitarno ali drugo podobno delo, opredeljeno v drugem odstavku 6. člena tega zakona.

Delo iz prejšnjega odstavka je delo, ki ustreza do ene stopnje nižji stopnji in vrsti strokovne izobrazbe brezposelne osebe,

kot je razvidna iz opisa del v podjemni pogodbi ali pogodbi o naročilu avtorskega dela oziroma kot jo zahteva za opravljanje humanitarnega ali drugega podobnega dela naročnik pogodbe ali dela.

V primerih iz prejšnjih dveh odstavkov ne velja določba 21. člena tega zakona o višini najnižjega denarnega nadomestila, zavarovanec pa je upravičen do prevoznih stroškov z javnim prevoznim sredstvom in stroškov prehrane.

33. člen

Povezave: ▶ [SOVS \(3\)](#)

Pravica do denarnega nadomestila miruje v času:

- služenja vojaškega roka ali opravljanja nadomestne civilne službe,
- pripora in prestajanja zaporne kazni ali vzgojnega ali varstvenega ukrepa do šest mesecev,
- sklenitve delovnega razmerja za polni delovni čas in določen čas, krajši od dvanajst mesecev,
- vključitve v izobraževalni program v skladu s 53.b členom tega zakona,
- prejemanja starševskega nadomestila,
- nezmožnosti za delo iz zdravstvenih razlogov v času, ko na podlagi tretjega odstavka 17.b člena tega zakona prejema nadomestilo iz sredstev obveznega zdravstvenega zavarovanja,
- vključitve v program javnih del,
- ko ne prebiva v Republiki Sloveniji, razen, če mednarodni akt ne določa drugače,
- opravljanja nalog družinskega pomočnika za obdobje, krajše od 12 mesecev, če prenehanje opravljanja teh nalog ni nastalo iz razlogov, ki se po zakonu, ki ureja socialno varstvo, obravnavajo enako kot krivdni razlog za odpoved pogodbe o zaposlitvi,
- vključitve v program usposabljanja na delovnem mestu na podlagi programa ukrepov aktivne politike zaposlovanja iz 50. člena tega zakona.

Zavarovanec, ki se v primerih iz prejšnjega odstavka v osmih dneh po prenehanju razloga za mirovanje prijavi na zavodu, ima pravico do denarnega nadomestila za preostali čas upravičenosti

do denarnega nadomestila, sicer ga zavod preneha voditi v evidenci brezposelnih oseb.

Pravica do denarnega nadomestila miruje tudi:

- poslovodnim osebam, ki so zaradi prenehanja pogodbe o zaposlitvi prejele oziroma so upravičene do izplačila odškodnine ali odpravnine, toliko mesecev, kolikor mesečnih plač odškodnine oziroma odpravnine so prejele oziroma so po pogodbi do nje upravičene,
- osebam, ki so po prenehanju delovnega razmerja skladno z delovno zakonodajo upravičene do nadomestila za spoštovanje prepovedi opravljanja konkurenčne dejavnosti po prenehanju delovnega razmerja, do poteka časa, v katerem prejemajo nadomestilo zaradi spoštovanja prepovedi konkurenčne dejavnosti,
- osebam, ki so zaradi odpovedi pogodbe o zaposlitvi prejele odpravnino, ki presega višino, določeno s predpisi o delovnih razmerjih, toliko mesecev, kolikor njihovih osnovnih mesečnih plač je z odpravnino presežena zakonsko predpisana višina,
- osebam, ki so se z delodajalcem dogovorile za odškodnino namesto odpovednega roka, toliko mesecev, kolikor mesečnih plač odškodnine so prejele.

Zavarovanci iz tretjega odstavka tega člena uveljavljajo pravico do denarnega nadomestila v skladu z 31. členom tega zakona, denarno nadomestilo pa se začne izplačevati naslednji dan po preteku obdobja, v katerem zavarovancu pravica miruje.

33a. člen

Zavarovanec, ki išče zaposlitev s polnim delovnim časom in sklene pogodbo o zaposlitvi s krajšim delovnim časom od polnega, ima pravico do denarnega nadomestila za preostali čas upravičenosti do denarnega nadomestila.

V primeru iz prejšnjega odstavka ne velja določba 21. člena tega zakona o višini najnižjega denarnega nadomestila.

33b. člen

Zavarovanec lahko pridobiva dodatne dohodke z vednostjo zavoda. Če je zavarovanec dodatne dohodke pridobival pred nastankom brezposelnosti in jih prejema tudi po nastanku brezposelnosti, mora o tem obvestiti zavod ob prijavi v register brezposelnih oseb.

O vseh izplačanih dodatnih dohodkih mora zavarovanec obveščati zavod enkrat mesečno za pretekli mesec.

Denarno nadomestilo se v primeru iz prvega in drugega odstavka tega člena zniža za 50% dodatnega dohodka v naslednjem mesecu po izplačilu dohodkov, razen če je dodatni dohodek nižji od 10.000 tolarjev.

Zavarovancu, ki vzdržuje enega ali več otrok do 18. leta starosti oziroma otroke, ki se redno šolajo, se denarno nadomestilo za vsakega otroka poveča za 10% polnega zneska denarnega nadomestila, ki bi mu pripadalo, če ne bi ustvaril dodatnega dohodka, vendar največ do polnega zneska denarnega nadomestila.

Dodatni dohodki, ki so bili izplačani za več mesecev, se razdelijo na toliko enakih delov, na kolikor mesecev se nanašajo in se v tej višini upoštevajo v skladu z drugim in tretjim odstavkom tega člena v preostalem času prejemanja denarnega nadomestila.

Zavod plačuje zavarovancu, ki je pridobil dodatne dohodke, prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter za zdravstveno zavarovanje v nezmanjšanem obsegu, razen v primeru iz 33.a člena tega zakona.

Zavarovancu, ki ne ravna v skladu s prvim in drugim odstavkom tega člena, preneha pravica do denarnega nadomestila in mora vrniti neupravičeno prejete zneske denarnega nadomestila ter povrniti drugo škodo, ki je nastala.

34. člen

Povezave: ► [SOVS \(2\)](#)

Črtan (Uradni list RS, št. 69-3370/1998)

(glej opombo (11))

(Kot čas dela za uveljavljanje pravice do denarnega nadomestila se šteje čas, ki ga je zavarovanec prebil na delu z najmanj polovico polnega delovnega časa in čas brezposelnosti, ko je prejemal denarno nadomestilo.

Pri odmeri višine denarnega nadomestila zavarovancu, ki je delal manj kot poln delovni čas, je treba določiti nadomestilo glede na plačo, ki jo je ustvaril v tem času.)

Denarna pomoč

35. člen

Povezave: ▶ [SOVS \(7\)](#) ▶ [IESP \(2\)](#)

Črtano (Uradni list RS, št. 79-3456/2006)

(glej opombo (18))

(Zavarovanec lahko v roku 30 dni po izteku pravice do denarnega nadomestila uveljavlja pravico do denarne pomoči.

Pravico do denarne pomoči pridobi, če njegovi dohodki skupaj z dohodki družinskih članov na osebo, v zadnjih treh mesecih pred uveljavitvijo denarne pomoči, v povprečju ne presegajo 80 % zajamčene plače po zakonu.

Pravico do denarne pomoči pridobi tudi zavarovanec, ki mu je kot pripravniku prenehalo delovno razmerje, sklenjeno za določen čas, krajši od 12 mesecev, in je uspešno končal pripravniško dobo, če se v roku 30 dni po prenehanju delovnega razmerja prijavi zavodu ter izpolnjuje kriterije iz prejšnjega odstavka.

Denarna pomoč ne pripada zavarovancu, ki nima stalnega prebivališča v Republiki Sloveniji.

Prejemnikom denarne pomoči se čas porabljen za prekvalifikacijo oziroma dokvalifikacijo ne všteva v čas prejemanja denarne pomoči.)

35a. člen

Črtano (Uradni list RS, št. 79-3456/2006)

(glej opombo (18))

(V dohodek po drugem odstavku prejšnjega člena se štejejo dediščine, darila in vsi dohodki ter prejemki posameznika in njegovih družinskih članov, ki so viri dohodnine, kakor tudi osebni prejemki, ki niso obdavčljivi, razen:

- dodatka za pomoč in postrežbo;

- prejemkov za oskrbo v tuji oziroma rejniški družini;
- otroškega dodatka in družbenih pomoči otrokom;
- starševskega dodatka;
- štipendij;
- dohodkov od občasnega dela invalidov, ki so vključeni v institucionalno varstvo.

Dediščine in darila ter drugi enkratni prejemki (odškodnine, odpravnine, nagrade ipd.) se v letu, ko so plačani, štejejo v dohodek tako, da se za vsak prejemek upošteva sorazmerni delež.

Pri ugotavljanju dohodka po tem zakonu se odštejejo izplačane preživnine v višini izvršljivega pravnega naslova.

Dohodek iz kmetijske dejavnosti se šteje v dohodek v skladu z metodologijo, ki jo predpiše minister, pristojen za delo.

Zavod lahko zavrne zahtevek za uveljavljanje pravice ali preneha izplačevati denarno pomoč, če kljub izkazanemu nizkemu dohodku ni ogrožena socialna varnost zavarovanca in njegovih družinskih članov, s katerimi živi v skupnem gospodinjstvu, ker je premoženje zavarovanca in premoženje njegovih družinskih članov takšno, da njegova vrednost presega 3,819.600 SIT.

V premoženje iz prejšnjega odstavka se ne šteje lastništvo delnic oziroma kapitalskih deležev gospodarskih družb ali zadrug do višine 2,122.000 SIT, stanovanje ali stanovanjska hiša, ki služi kot prebivališče zavarovanca in njegovih družinskih članov, in kmetijskega ter gozdnega zemljišča s katastrskim dohodkom do višine, ki je določena kot podlaga za vključitev v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

Zavod lahko kadarkoli zahteva, da zavarovanec predloži dokazila ter podatke, ki izkazujejo premoženjsko stanje oseb iz petega odstavka tega člena. Če zavarovanec zahtevanih dokazil ali podatkov v postavljenem roku, ki ne sme biti krajši kot osem dni, ne predloži, se zahtevek za uveljavljanje denarne pomoči zavrne ali se preneha izplačevati.

Minister, pristojen za delo, na predlog upravnega odbora zavoda enkrat letno uskladi z rastjo inflacije znesek delnic oziroma kapitalskih deležev gospodarskih družb ali zadrug in vrednost premoženja iz petega ter šestega odstavka tega člena.)

35b. člen

Črtano (Uradni list RS, št. 79-3456/2006)

(glej opombo (18))

(Za družinske člane zavarovanca se po tem zakonu štejejo zakonec oziroma oseba, ki živi z njim v življenjski skupnosti, ki je po predpisih o zakonski zvezi in družinskih razmerjih v pravnih posledicah izenačena z zakonsko zvezo, otroci, posvojenci ter pastorki, dokler so jih starši dolžni preživljati ter starši oziroma posvojitelji, če nimajo lastnih sredstev za preživljanje in jih zavarovanec preživlja.)

36. člen

Povezave: ▶ [SOVS \(1\)](#)

Črtano (Uradni list RS, št. 79-3456/2006)

(glej opombo (18))

(Denarna pomoč je enaka 80 % zajamčene plače po zakonu, zmanjšane za davke in prispevke, ki se obračunavajo od zajamčene plače.)

Črtan (Uradni list RS, št. 71-2575/1993)

(glej opombo (7))

(Za vsakega vzdrževanega člana družine pripada zavarovancu še denarni dodatek v skladu s 22. členom tega zakona.)

37. člen

Povezave: ▶ [SOVS \(3\)](#)

Črtano (Uradni list RS, št. 79-3456/2006)

(glej opombo (18))

(Denarna pomoč se izplačuje največ petnajst mesecev.

Brezposelni osebi, ki ji do upokojitve manjka največ tri leta, se denarna pomoč izplačuje do upokojitve.

Določbe tega zakona, s katerimi je urejena pridobitev, ohranitev, mirovanje, znižanje in prenehanje denarnega nadomestila, se uporabljajo tudi za denarno pomoč.)

38. člen

Črtan (Uradni list RS, št. 69-3370/1998)

(glej opombo (11))

(Pravica do denarne pomoči preneha iz razlogov, določenih v 32. členu tega zakona.)

Pravica do priprave za zaposlitev

39. člen

Črtan (Uradni list RS, št. 69-3370/1998)

(glej opombo (11))

(Pravico do priprave za zaposlitev, ki obsega vse oblike izobraževanja ali usposabljanja, kritje stroškov ter denarno pomoč, lahko uveljavljajo brezposelne osebe pod pogoji, ki jih določa ta zakon.

Pravica iz prejšnjega odstavka pripada tudi pripravnikom volonterjem.)

40. člen

Črtan (Uradni list RS, št. 69-3370/1998)

(glej opombo (11))

(Brezposelna oseba pridobi pravico do priprave za zaposlitev, če jo zavod napoti na izobraževanje oziroma usposabljanje zaradi povečanja zaposlitvenih možnosti.

(Če brezposelna oseba odkloni pravico do priprave za zaposlitev, izgubi status brezposelne osebe.)

41. člen

Črtan (Uradni list RS, št. 69-3370/1998)

(glej opombo (11))

(Brezposelna oseba, ki je napotena na pripravo za zaposlitev, ima pravico do kritja dejanskih stroškov za:

- zdravstveni in psihološki pregled,
- pokrivanje stroškov teoretičnega in praktičnega pouka pri usposabljanju,
- zavarovanje za primer poškodbe pri delu in poklicnega obolenja, če nima te pravice že po drugih predpisih,
- sredstva in opremo za osebno varstvo pri delu, če so obvezna pri praktičnem usposabljanju,
- prehrano in nastanitev v času usposabljanja oziroma dnevni prevoz v kraj usposabljanja.

Brezposelna oseba ima tudi pravico do kritja drugih stroškov, določenih s pogodbo med zavodom in izvajalcem priprave za zaposlitev.)

42. člen

Povezave: ► [SOVS \(1\)](#)

Črtan (Uradni list RS, št. 69-3370/1998)

(glej opombo (11))

(Brezposelna oseba, napotena na pripravo za zaposlitev, ima pravico do denarne pomoči za čas usposabljanja, če nima v času usposabljanja pravice do plače ali do nadomestila za čas brezposelnosti.

O višini denarne pomoči za čas usposabljanja odloča zavod največ do višine denarne pomoči iz 36. člena tega zakona.)

43. člen

Črtan (Uradni list RS, št. 69-3370/1998)

(glej opombo (11))

(Oseba, ki namerno ali iz velike malomarnosti ne izpolnjuje obveznosti, ki jih prevzame, ko se vključi v pripravo za zaposlitev, izgubi vse pravice v zvezi s pripravo za zaposlitev.)

Pravica do povrnitve prevoznih in selitvenih stroškov

44. člen

Brezposelna oseba ima pravico do povračila selitvenih stroškov, če so ti stroški povezani z zaposlitvijo v drugem kraju, kamor ga je napotil zavod ali s katero je zavod soglašal.

Brezposelna oseba ima pravico do povračila prevoznih stroškov javnega prevoza, s katerimi je zavod soglašal ali če so ti nastali zaradi iskanja zaposlitve z napotitvijo zavoda in povračila stroškov za priporočene poštno pošiljke, ki jih je imela zaradi aktivnega iskanja zaposlitve iz 17.g člena tega zakona.

Povračilo stroškov iz prejšnjega odstavka znaša 100 % stroškov po tarifi javnega prevoza.

Uveljavljanje pravic iz zavarovanja za primer brezposelnosti

45. člen

Povezave: ▶ [SOVS \(6\)](#) ▶ [UPRS \(1\)](#)

Zavarovanci uveljavljajo pravice iz zavarovanja za primer brezposelnosti skladno s tem zakonom in predpisi o splošnem upravnem postopku.

O pravicah zavarovancev in drugih brezposelnih oseb na prvi stopnji odloča pooblaščen delavec zavoda, na drugi stopnji pa organ zavoda. Statut zavoda določi, kdo so pooblaščen delavci ter organ, ki odloča o pravicah zavarovancev in drugih brezposelnih oseb.

Zavarovanec oziroma druga brezposelna oseba, ki ni zadovoljna z odločitvijo drugostopenjskega organa, lahko v 30 dneh po vročitvi dokončne odločbe vloži tožbo pri sodišču, pristojnem za socialne spore.

Pritožba zoper odločbo pristojnega organa prve stopnje o pravicah iz zavarovanja za primer brezposelnosti ne zadrži njene izvršitve.

45a. člen

Povezave: ▶ [IESP \(2\)](#)

Uživalci pravic po tem zakonu so dolžni zavodu sporočiti vse spremembe, ki vplivajo na pridobitev ali izgubo pravic, najkasneje v roku 15 dni od nastanka spremembe.

Nadzor

45b. člen

Upravno-strokovni nadzor nad delom zavoda in pooblaščenih organizacij oziroma delodajalcev ter namembnostjo uporabe sredstev opravlja ministrstvo, pristojno za delo. Če se pri nadzoru ugotovijo nepravilnosti, izda ministrstvo, pristojno za delo, odločbo, s katero določi ukrepe in roke za odpravo nepravilnosti.

Zakonitost dela organizacij oziroma delodajalcev, ki opravljajo strokovne naloge posredovanja zaposlitve, posredovanja dela ali zagotavljajo delo delavcev drugemu uporabniku, nadzirajo ministrstvo, pristojno za delo, Inšpektorat Republike Slovenije za delo in drugi pristojni organi.

Namensko porabo sredstev iz osmega odstavka 6. člena tega zakona nadzirajo Računsko sodišče Republike Slovenije ter pristojna ministrstva in drugi organi v skladu z zakonom.

Nadzor nad izvrševanjem določb tega zakona izvaja Inšpektorat Republike Slovenije za delo, razen če ta zakon določa drugače.

45c. člen

Zavod izvaja nadzor nad izpolnjevanjem obveznosti brezposelnih oseb in drugih pogojev po tem zakonu. Za izvajanje tega nadzora zavod organizira notranjo organizacijsko enoto.

Nadzor nad izvrševanjem 10. člena tega zakona izvaja zavod.

Zavod lahko za izvajanje nadzora iz prvega odstavka tega člena po predhodnem soglasju ministra, pristojnega za delo, pooblasti pravno ali fizično osebo, ki izpolnjuje predpisane pogoje za izvajanje nadzora.

45č. člen

Strokovni in upravni nadzor ter nadzor nad izpolnjevanjem obveznosti brezposelnih oseb in drugih pogojev po tem zakonu izvajajo pooblaščen osebe, ki morajo opraviti strokovni izpit.

45d. člen

Zaradi izvajanja nadzora nad izvajanjem tega zakona in uresničevanja pravic brezposelnih oseb in drugih pogojev po tem zakonu, lahko zavod pridobi in uporabi osebne podatke in podatke o dohodkih ter premoženju davčnih zavezancev iz registrov in evidenc, ki jih vodijo davčni organ ter zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje in zavod za zdravstveno zavarovanje. Podatki iz prejšnjega odstavka se posredujejo na podlagi zahtevka zavoda pristojnemu davčnemu organu.

Podatki iz prvega odstavka tega člena, ki jih pridobi zavod, se štejejo za davčno tajnost po predpisih o davčnem postopku in se varujejo trajno ter se ne smejo posredovati tretjim osebam. Osebe, ki so seznanjene s temi podatki, so jih dolžne varovati kot davčno tajnost in so odgovorne za kršenje tajnosti po predpisih o davčnem postopku in davčni službi ter za ravnanje v nasprotju s predpisi o varstvu osebnih podatkov.

45e. člen

Zavod mora o izvedenem nadzoru enkrat letno poročati ministrstvu, pristojnemu za delo.

45f. člen

Minister, pristojen za delo, določi metodologijo, oblike, postopek in način za izvajanja strokovnega in upravnega nadzora iz 45.b člena tega zakona, način in postopek izvajanja nadzora, pogoje za pravne in fizične osebe iz 45.c člena tega zakona ter predpiše program in način opravljanja strokovnega izpita iz 45.č člena tega zakona.

Sofinanciranje pravic delavcev, katerih delo postane nepotrebno zaradi operativnih razlogov

46. člen

Črtan (Uradni list RS, št. 69-3370/1998)

(glej opombo (11))

(Organizaciji oziroma delodajalcu se lahko za delavce, katerim zaradi operativnih razlogov ni mogoče zagotoviti dela v organizaciji oziroma pri delodajalcu, pod pogoji, ki jih določa ta zakon, zagotovi povrnitev do 50 %:

- stroškov za prekvalifikacijo ali dokvalifikacijo (izobraževanje in usposabljanje),

- zneska za dokup zavarovalne dobe, zaradi izpolnitve pogojev do pokojnine.)

47. člen

Črtan (Uradni list RS, št. 69-3370/1998)

(glej opombo (11))

(Organizacija oziroma delodajalec mora za uveljavljanje pravic iz prejšnjega člena predložiti zavodu:

- razvojni oziroma sanacijski program, ki vsebuje tudi program kadrovskega prestrukturiranja

- program razreševanja presežnih delavcev.)

IV. AKTIVNA POLITIKA ZAPOSLOVANJA

Ukrepi

48. člen

Povezave: ► [SOVS \(2\)](#) ► [UPRS \(1\)](#)

Organizacijam oziroma delodajalcem se lahko v okviru sredstev, namenjenih za izvajanje programov zaposlovanja, zagotavlja zlasti:

- sofinanciranje odpiranja novih produktivnih delovnih mest,
- nadomestitev dela stroškov za ohranitev produktivnih delovnih mest,
- posojilo za investicijska vlaganja v nove proizvodne zmogljivosti,
- sofinanciranje pospeševanja celoletne zaposlitve delavcev, ki delajo v sezonskih dejavnostih (gradbeništvo, turizem, gostinstvo, ipd.),
- pomoč pri usposabljanju novo sprejetih delavcev,
- sofinanciranje izobraževanja in usposabljanja,

Razveljavitev (Uradni list RS, št. 63-2873/2004)
(glej opombo (16))

(- sofinanciranje prilagoditve prostorov in tehnične opreme za zaposlitev težje prizadetih invalidov,)

- sofinanciranje stroškov delavcev, katerih delo je postalo nepotrebno in jih organizacije oziroma delodajalci zaposlijo z namenom posredovanja in zagotavljanja delovne sile.

Kot nadomestitev dela stroškov za ohranjanje produktivnih

delovnih mest se šteje tudi sofinanciranje dela stroškov usposabljanja in preusposabljanja trajno presežnih delavcev v času odpovednega roka ter stroškov prezaposlovanja in stroškov plače za delavca, ki se je zaposlil na začasno prosto delovno mesto delavca, ki se izobražuje.

Ukrepe aktivne politike zaposlovanja izvajajo zavod, pooblašcene organizacije oziroma delodajalci iz drugega odstavka 6. člena tega zakona, skladi dela in ministrstvo, pristojno za delo.

48a. člen

Povezave: ▶ [UPRS \(1\)](#)

Delodajalcu, ki zaposli:

- brezposelno osebo, mlajšo od 26 let, ki je iskalec prve zaposlitve in je več kot 6 mesecev prijavljena pri zavodu in ima suficitarni poklic,
- brezposelno osebo, mlajšo od 28 let, ki je 24 mesecev prijavljena pri zavodu,
- brezposelno osebo, prijavljeno pri zavodu, namesto delavca na porodniškem dopustu in na dopustu za nego in varstvo otroka,
- brezposelno osebo, ki je starejša od 55 let in je več kot 12 mesecev prijavljena pri zavodu,
- brezposelno osebo, prijavljeno na zavodu, ki je starejša od 55 let in ima suficitarni poklic,

zavod povrne prispevke delodajalca, in sicer za osebe iz prve, druge, četrte in pete alineje tega odstavka za eno leto in za osebe iz druge alineje tega odstavka za celotno obdobje nadomeščanja delavca na porodniškem dopustu in na dopustu za nego in varstvo otroka, vendar ne več kot 15 mesecev.

Delodajalci uveljavijo povračilo prispevkov z vlogo, ki jo vložijo pri zavodu najpozneje v 30 dneh po poteku vsakega posameznega leta od sklenitve pogodbe o zaposlitvi z brezposelno osebo oziroma po prenehanju porodniškega dopusta in dopusta za nego in varstvo otroka osebe, namesto katere so zaposlili brezposelno osebo.

Za zaposlitev iste brezposelne osebe delodajalci ne morejo hkrati uveljaviti drugih ukrepov za spodbujanje zaposlovanja brezposelnih oseb, določenih v programu ukrepov aktivne politike zaposlovanja ali v drugih zakonih.

Do povrnitve prispevkov delodajalca iz tega člena kot

delodajalci niso upravičeni državni organi, javne agencije, javni skladi, javni zavodi in druge osebe javnega prava ki so posredni uporabniki državnega proračuna, razen temeljnih samoupravnih lokalnih skupnosti.

Vlada Republike Slovenije v programu ukrepov aktivne politike zaposlovanja opredeli obdobje upravičenosti do povrnitve prispevkov delodajalca za osebe iz prve, druge, četrte in pete alineje prvega odstavka tega člena.

Suficitarni poklici iz prve in pete alineje prvega odstavka tega člena so poklici, določeni v podzakonskem aktu iz prvega odstavka 51. člena tega zakona.

49. člen

Osebam, ki so vključene v programe aktivne politike zaposlovanja, se v okviru sredstev za zaposlovanje lahko zagotavlja zlasti:

- kritje stroškov zavarovanja za poškodbe pri delu in poklicno bolezni;
- denarne dajatve (starejšim osebam, mladim prvim iskalcem, težje prizadetim invalidom, samohranilcem ipd.);
- pokrivanje stroškov izvajanja informativnih in formativnih ter izobraževalnih programov;
- nadomestitev dela plače pripravnika;
- nadomestitev dela plače iskalca prve zaposlitve, ki ni dolžan opravljati pripravništva, težje zaposljivim iskalcem, invalidom in dolgotrajno brezposelnim;
- posojilo za nabavo opreme pri samozaposlovanju (obrt, podjetništvo);
- pokrivanje stroškov poklicnega prilagajanja brezposelnih oseb tehničnemu in tehnološkemu razvoju;
- stroški pomoči pri zaposlitvi (stroški ponudb, potni stroški, prenočitveni stroški, stroški delovne opreme ipd.);
- pokrivanje stroškov poklicne prekvalifikacije zaradi novih možnosti zaposlovanja;
- stroški svetovalne informacijske pomoči pri samozaposlitvi;
- za pokrivanje stroškov poklicnega usmerjanja, informiranja in svetovanja ter razvijanja potrebnih metod in pripomočkov;

- za sofinanciranje stroškov vzpodbujanja podjetništva.

49a. člen

Brezposelna oseba ima pravico in dolžnost, da se vključi v programe ukrepov aktivne politike zaposlovanja v skladu z zaposlitvenim načrtom. V njem se določijo in predvidijo dejavnosti pri iskanju zaposlitve in vključevanju v programe aktivne politike zaposlovanja.

V program ukrepov aktivne politike zaposlovanja se ne glede na prvo alinejo prvega odstavka 16. člena tega zakona in ob izpolnjevanju drugih pogojev iz 16. člena tega zakona vključujejo tudi invalidi II. in III. kategorije, ki se prijavijo pri zavodu v skladu s predpisi o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

V program ukrepov aktivne politike zaposlovanja se na podlagi programa razreševanja presežnih delavcev lahko vključujejo tudi delavci, katerih delo je postalo nepotrebno zaradi poslovnih razlogov, in na podlagi programa finančne reorganizacije delavci, katerih delo je postalo nepotrebno zaradi začetka postopka prisilne poravnave. Na podlagi obvestila stečajnega upravitelja o nameravani odpovedi pogodb o zaposlitvi večjemu številu delavcev, predpisanega z delovno pravno zakonodajo, se v program ukrepov aktivne politike zaposlovanja lahko vključujejo tudi delavci, za katere je prenehala potreba po delu.

V programe aktivne politike zaposlovanja se vključujejo tudi brezposelne osebe ali delavci, katerih delo postane trajno nepotrebno, in za katere je na podlagi elaborata kadrovskih potreb in poslovnega načrta gospodarske družbe pričakovati, da jim dolgoročno ne bo mogoče zagotoviti zaposlitve.

V program aktivne politike zaposlovanja se v skladu z opredelitvijo delovne aktivnosti v zaposlitvenem načrtu in v skladu z zakonom, ki ureja socialno varstvo, vključujejo brezposelne osebe, ki so upravičenci do denarne socialne pomoči po zakonu, ki ureja socialno varstvo.

49b. člen

Postopek za vključitev v program ukrepov aktivne politike zaposlovanja se začne na predlog delodajalca, ko gre za presežne delavce ali na predlog zavoda oziroma pooblaščenice organizacije ali brezposelne osebe, ko gre za brezposelne osebe.

Zavod mora izvesti postopek ugotavljanja smiselnosti vključitve brezposelne osebe v program ukrepov aktivne politike zaposlovanja. O vključitvi ter izbiri ukrepov aktivne politike zaposlovanja za brezposelno ali drugo osebo odloči na prvi stopnji pooblaščen delavec zavoda, na drugi stopnji pa organ zavoda, ki ga določa statut zavoda.

Pri odločanju o vključitvi v program ukrepov aktivne politike zaposlovanja se upošteva zlasti:

- stanje na trgu dela na določenem območju in stanje v določenem poklicu,
- stroške vključitve v program,
- osebne, poklicne, delovne in druge sposobnosti brezposelne osebe ter njeno starost,
- možnosti za uspešen zaključek programa,
- želje brezposelne osebe glede vrste programa, v katerega bi se želela vključiti, če so želje utemeljene in če jih je smiselno upoštevati glede na možnosti za zaposlitev v določenem okolju in obdobju,
- možnosti za pridobitev spričevala ali druge javne listine o izobraževanju ali usposabljanju,
- družinske obveznosti do otrok s težjo ali težko motnjo v duševnem ali telesnem razvoju in živijo z brezposelno osebo,
- dolžnost preživljanja mladoletnih otrok.

Prednost pri vključitvi v programe ukrepov aktivne politike zaposlovanja imajo osebe iz ciljnih skupin, določenih v programu ukrepov aktivne politike zaposlovanja iz 50. člena tega zakona.

49c. člen

Vključitev in način ter pogoje za izvajanje programa ukrepov aktivne politike zaposlovanja se uredi s pogodbo med brezposelno osebo in zavodom oziroma drugo pooblaščen organizacijo, v kateri se določi zlasti pravice, obveznosti in odgovornosti brezposelne osebe, nosilca izvajanja ukrepov aktivne politike zaposlovanja, trajanje in sofinanciranja teh ukrepov in kontrolo nad njihovim izvajanjem.

50. člen

Vlada Republike Slovenije po posvetovanju s socialnimi partnerji

sprejme za proračunsko ali plansko obdobje program ukrepov aktivne politike zaposlovanja, ki prispeva k uresničevanju srednjeročnih smernic in strateških dokumentov razvoja trga dela in zaposlovanja, sprejetih na ravni države in Evropske unije. V programu opredeli ukrepe in aktivnosti za neposredno uravnavanje trga dela, ciljne skupine in obseg sredstev, namenjenih za izvajanje programa, v skladu s proračunom.

Za sofinanciranje iz evropskih sredstev mora biti program ukrepov aktivne politike zaposlovanja usklajen z vsebino programskih dokumentov, ki določajo pravila za upravljanje sredstev evropskih strukturnih skladov.

51. člen

Povezave: ► [SOVS \(2\)](#) ► [UPRS \(1\)](#)

Minister, pristojen za delo, po posvetovanju s socialnimi partnerji, podrobneje uredi izvajanje ukrepov aktivne politike zaposlovanja in določi metodologijo za določanje suficitarnih in deficitarnih poklicev s podzakonskim aktom.

Zavod na podlagi sprejetega programa ukrepov aktivne politike zaposlovanja pripravi katalog, s katerim se podrobneje opredelijo posamezni programi. Katalog objavi zavod na svojih spletnih straneh v 30 dneh po sprejetju programa ukrepov aktivne politike zaposlovanja.

Javna dela

52. člen

Javna dela so lokalni ali državni zaposlitveni programi, ki so namenjeni aktiviranju brezposelnih oseb, njihovi socializaciji, ohranitvi ali razvoju delovnih sposobnosti ter spodbujanju razvoja novih delovnih mest. Organizirajo se zaradi izvajanja socialnovarstvenih, izobraževalnih, kulturnih, naravovarstvenih, komunalnih, kmetijskih in drugih programov.

Javnih del ne smejo organizirati delodajalci ali druge organizacije za tiste dejavnosti, katerih cilj je pridobivanje dobička ali kadar bi z javnimi deli na trgu povzročili nelojalno konkurenco.

Program javnih del, ki se izvaja v okviru aktivne politike zaposlovanja, in število vključenih oseb, ki se bodo financirale po tem programu, določi za proračunsko obdobje Vlada Republike Slovenije.

Program javnih del lahko sprejme tudi občina, če v celoti

zagotavlja sredstva za njihovo izvajanje.

53. člen

Brezposelne osebe začnejo opravljati javna dela z dnem sklenitve posebne pogodbe o zaposlitvi z izvajalcem javnih del, če v njej ni določen drug datum nastopa dela. Pogodba o zaposlitvi se sklene ob upoštevanju posebnosti glede plačila za delo, trajanja dopusta, polnega delovnega časa in razlogov za njeno prenehanje, ki so določeni v tem zakonu.

Posebna pogodba o zaposlitvi, sklenjena zaradi opravljanja javnih del, preneha veljati, ko poteče čas, za katerega je sklenjena, predčasno pa v teh primerih:

- če se udeleženec zaposli drugje,
- če se udeleženec vključi v usposabljanje, ki se financira iz sredstev evropskih strukturnih skladov,
- če udeleženec odkloni ustrezno ali primerno zaposlitev, ki mu jo je ponudil zavod,
- če udeleženec odkloni usposabljanje, ki ga predlaga zavod,
- če udeleženec samovoljno zapusti javno delo,
- če ne izpolnjuje delovnih obveznosti iz sprejetega programa javnega dela,
- če zaradi nepravočasnega, nestrokovnega in nekakovostnega dela ne dosega rezultatov, ki se lahko pričakujejo od povprečnega udeleženca,
- če predčasno preneha program javnega dela iz objektivnih razlogov na strani zavoda, izvajalca ali naročnika programa javnega dela.

Brezposelna oseba je lahko vključena v program javnega dela največ eno leto, razen invalidov, katerih invalidnost je ugotovljena z odločbo pristojnega organa, ki se jim vključitev lahko podaljša, če jim ni mogoče zagotoviti ustrezne ali primerne zaposlitve, ter žensk, starejših od 53 let, in moških, starejših od 55 let, ki so v program lahko vključeni do izpolnitve pogojev za upokojitev.

Med vključitvijo je udeleženec upravičen do letnega dopusta, ki traja najmanj štiri tedne. Za pridobitev pravice do letnega dopusta in načina njegove porabe se uporabljajo določbe zakona, ki urejajo delovna razmerja.

Udeleženec javnih del je lahko največ četrtno delovnega časa vključen v programe usposabljanja in izobraževanja, kot poln delovni čas pa se šteje 30-urna tedenska delovna obveznost.

53a. člen

Po pogodbi o zaposlitvi, sklenjeni zaradi opravljanja javnih del, je udeleženec upravičen do plače, izražene v deležu od minimalne plače po stopnjah strokovne usposobljenosti za delo, ki ga opravlja v programu javnih del, in sicer:

- za I. stopnjo strokovne izobrazbe 80% minimalne plače,
- za II. stopnjo strokovne izobrazbe 85% minimalne plače,
- za III. stopnjo strokovne izobrazbe 90% minimalne plače,
- za IV. stopnjo strokovne izobrazbe 95% minimalne plače,
- za V. stopnjo strokovne izobrazbe 100% minimalne plače,
- za VI. stopnjo strokovne izobrazbe 125% minimalne plače,
- za VII. stopnjo strokovne izobrazbe 150% minimalne plače.

Sredstva za izvajanje programov javnih del zagotavljata zavod in naročnik javnih del, lahko pa tudi izvajalec javnih del.

Zavod zagotavlja del stroškov plač udeležencev, ki se določijo s programom javnih del, ki ga sprejme Vlada Republike Slovenije za posamezno proračunsko obdobje. Pri določitvi deleža sredstev za plače udeležencev se upoštevata določitev in razvrstitev območij z višjo stopnjo brezposelnosti od povprečne v Republiki Sloveniji in druga merila, ki jih določi minister, pristojen za delo.

Poleg deleža plače zavod zagotavlja tudi sredstva za stroške javnega prevoza na delo, stroške prehrane med delom, naročnik oziroma izvajalec javnih del pa zagotavlja sredstva za pokrivanje stroškov razlike plač udeležencev, regresa za letni dopust ter materialnih stroškov, vključno s stroški prostorov in potrebne opreme. Za udeležence, katerih plača ne dosega minimalne plače, zagotavlja tudi izplačilo prispevkov za socialno varnost v skladu z zakonom, ki ureja prispevke za socialno varnost, ter kot osnovo upošteva minimalno plačo.

Izobraževanje brezposelnih oseb

53b. člen

Brezposelna oseba, ki ji ni mogoče zagotoviti ustrezne ali primerne zaposlitve, se lahko zaradi izboljšanja položaja na trgu dela na podlagi zaposlitvenega načrta vključi v izobraževanje v skladu s predpisi, ki urejajo to področje.

Udeleženec iz prejšnjega odstavka ima ob vključitvi pravico do zdravstvenega varstva, če ni zavarovan na drugi podlagi, štipendije in povračila stroškov, določenih v programu iz 53.c člena tega zakona.

53c. člen

Ministrstvo, pristojno za delo in ministrstvo, pristojno za šolstvo, pripravita za šolsko leto program izobraževanja za brezposelne osebe, ki ga sprejme Vlada Republike Slovenije.

S programom izobraževanja za brezposelne osebe se določi vrste, število izobraževalnih mest, ki se bodo organizirala, pogoje za vključitev brezposelnih oseb ter način financiranja. Program je sestavni del letnega programa izobraževanja v skladu s predpisi o izobraževanju.

53č. člen

Brezposelna oseba, ki ima, ali si pridobi strokovno znanje in spretnosti, potrebne za opravljanje poklica, se lahko zaradi izboljšanja svojega položaja na trgu dela na podlagi zaposlitvenega načrta vključi v postopek pridobitve certifikata o nacionalni poklicni kvalifikaciji v skladu s predpisi, ki urejajo to področje. Ob vključitvi je oseba upravičena do denarnih dajatev in povračila stroškov, določenih v podzakonskem aktu iz 51. člena tega zakona.

53d. člen

Za izvajanje ukrepov aktivne politike zaposlovanja se lahko za območje občine ali za območje več občin, pri gospodarski družbi ali več gospodarskih družbah ustanovi sklad dela (v nadaljnjem besedilu: sklad).

Sklad lahko ustanovijo gospodarska družba, Vlada Republike Slovenije, občina, gospodarska, obrtna in druge zbornice in združenja in sindikati. Sklad je pravna oseba zasebnega prava. Sklad se ustanovi z aktom o ustanovitvi, v katerem se določi

namen njegove ustanovitve, sredstva za delovanje, obveznosti ustanoviteljev ter organi in njihove pristojnosti.

Za ustanovitev, delovanje, in prenehanje sklada se uporabljajo predpisi o ustanovah.

53e. člen

Udeleženci sklada so brezposelne osebe ali delavci, katerih delo postane trajno nepotrebno in za katere je na podlagi elaborata kadrovskih potreb in poslovnega načrta gospodarske družbe pričakovati, da jim dolgoročno ne bo mogoče zagotoviti zaposlitve.

Udeležencu sklada, ki se mu zagotavljajo ukrepi aktivne politike zaposlovanja iz sredstev sklada, se ne more zagotavljati enakih ukrepov iz drugega naslova.

53f. člen

Za financiranje skladov se lahko zagotovijo in uporabljajo sredstva gospodarskih družb, proračuna občine, državnega proračuna, sredstva, zbrana z donacijami in sredstva iz lastne dejavnosti. Sredstva se lahko zagotavljajo kot povratna ali nepovratna ter praviloma v denarju, izjemoma pa tudi v obliki stvari ali pravic.

Sredstva državnega proračuna se lahko za financiranje skladov zagotavljajo le v obsegu, kot bi se zagotavljala za izvajanje ukrepov aktivne politike zaposlovanja po tem zakonu.

Sklad lahko določi višji znesek financiranja ukrepov pospeševanja zaposlovanja ali določi daljši čas izvajanja teh ukrepov, kot je sicer določen za ukrepe aktivne politike zaposlovanja, če predstavlja delež državnega proračuna v sredstvih sklada manj kot polovico teh sredstev.

53g. člen

Sklad upravlja programski svet, v katerega imenujejo ustanovitelji po enega člana. Član programskega sveta mora biti tudi predstavnik zavoda.

Predstavnik zavoda lahko zadrži izvršitev odločitve programskega sveta sklada, če meni, da je ta odločitev nezakonita ali v nasprotju z ukrepi aktivne politike zaposlovanja.

V. VRNITEV SREDSTEV

54. člen

Povezave: ► [SOVS \(2\)](#) ► [IESP \(9\)](#)

Zavod ima pravico zahtevati vrnitev sredstev, izplačanih iz naslova zavarovanja za primer brezposelnosti in sredstev namenjenih za ukrepe aktivne politike zaposlovanja ter sredstev, izplačanih iz naslova štipendiranja, v primerih, ko je bila pravica pridobljena na podlagi neresničnih podatkov, če upravičenec ni sporočil sprememb, ki vplivajo na pridobitev ali ukinitve pravice, oziroma če so bila sredstva nenamensko porabljena.

Zavod zahteva od delodajalca vrnitev škode v primeru, če sodišče s pravnomočno sodbo ugotovi, da je bilo prenehanje delovnega razmerja nezakonito.

Škoda, ki jo ima zavod pravico zahtevati v primeru iz prejšnjih dveh odstavkov, obsega stroške in zneske denarnih prejemkov, ki jih je zavod izplačal brezposelni osebi in druge stroške, ki so nastali zaradi vključitve te osebe v program aktivne politike Zaposlovanja.

Zavod zahteva vrnitev sredstev, izplačanih iz zavarovanja za primer brezposelnosti od delavca, ki je zahteval sodno varstvo zaradi odpovedi pogodbe o zaposlitvi v nasprotju z 89., 113., 115., 116. in 117. členom Zakona o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 42/02), vendar je pred odločitvijo sodišča sklenil poravnavo z delodajalcem, ki ni zajemala ugotovitve, da je bila odpoved pogodbe o zaposlitvi nezakonita, in da delodajalec mora vrniti zavodu škodo, ki mu je nastala zaradi nezakonitega prenehanja pogodbe o zaposlitvi.

V postopku ugotavljanja pravice do vrnitve škode in drugih sredstev iz tega člena se uporabljajo predpisi o obligacijskih razmerjih.

VI. ŠTIPENDIRANJE

55. člen

Štipendiranje po tem zakonu vključuje kadrovske štipendije, republiške štipendije, štipendije za nadarjene in dajanje jamstev in subvencioniranje obrestne mere za najeta posojila za študij.

Kadrovske štipendije dodeljujejo organizacije in delodajalci v skladu s svojimi potrebami.

Višina kadrovske štipendije za dijake ne sme biti nižja od 20%,

za študente pa ne nižja od 30% zajamčene plače določene z zakonom, zmanjšane za davke in prispevke.

56. člen

Povezave: ▶ [SOVS \(5\)](#) ▶ [IESP \(2\)](#)

Vajenci, dijaki in študentje, ki nimajo kadrovske štipendije oziroma nimajo posojil za študij, se lahko prijavijo na razpis za republiško štipendijo.

Republiško štipendijo lahko pridobi kandidat, pri katerem dohodek na družinskega člana v preteklem koledarskem letu pred prijavo na razpis ne presega celoletnega zneska 130% zajamčene plače.

Vajenci, dijaki in študentje, ki so izrazito nadarjeni lahko pridobijo Zoisovo štipendijo, ne glede na cenzus iz prejšnjega odstavka.

57. člen

Poleg štipendije pripadajo dijakom in študentom še dodatki k štipendiji za:

- povečane stroške za čas šolanja zunaj kraja stalnega bivališča;
- stroške prevoza v šolo;
- dosežen učni uspeh.

58. člen

Zavod objavi za vsako šolsko leto skupen razpis kadrovskih in republiških štipendij s pogoji za dodelitev.

58a. člen

Posojila za študij na podlagi jamstev in subvencioniranja obresti v skladu s tem zakonom podeljujejo kreditodajalci, ki pridobijo koncesijo, ki jo na osnovi javnega razpisa podeli minister, pristojen za delo.

59. člen

Povezave: ▶ [SOVS \(1\)](#)

Višina republiške štipendije in posojila za študij je odvisna od stroškov izobraževanja, od višine dohodka na družinskega člana v preteklem letu, smeri, stopnje in letnika izobraževanja in

posebnih potreb štipendista zaradi težje funkcionalne prizadetosti.

Koncesijo za posojila za študij pridobijo kreditodajalci ob upoštevanju višine obrestne mere, dobe odplačila posojila, odloga začetka odplačevanja posojila in pogojev zavarovanja posojila.

Minister, pristojen za delo, določi podrobnejša merila in pogoje za pridobitev in vrnitev ter za višino republiških štipendij, Zoisovih štipendij, posojil za študij in dodatkov k štipendiji ter način spodbujanja delodajalcev za razpisovanje kadrovske štipendije.

Minister, pristojen za delo, v soglasju z ministrom, pristojnim za finance, določi podrobnejše pogoje za podeljevanje koncesij in izdajanje jamstev ter subvencioniranje obresti za posojila za študij.

O pravici do republiške in Zoisove štipendije odloča organ zavoda, določen s statutom zavoda.

VII. FINANCIRANJE

60. člen

Sredstva za zavarovanje za primer brezposelnosti se zagotavljajo s prispevki delavcev, organizacij in delodajalcev in se zbirajo v proračunu Republike Slovenije ter se preko finančnega načrta upravnega organa, pristojnega za delo usmerjajo izvajalcem programov po namenih porabe.

Sredstva za druge namene, ki jih določa ta zakon, sredstva za kritje primanjkljaja sredstev zavarovanja za primer brezposelnosti in sredstva za delo zavoda se zagotavljajo v proračunom Republike Slovenije.

VIII. NAGRADE IN PRIZNANJA

60a. člen

Minister, pristojen za delo, podeljuje delodajalcem nagrade in priznanja za izjemne dosežke na področju zaposlovanja.

Natančnejše pogoje in postopek za podeljevanje nagrad in priznanj iz prejšnjega odstavka predpiše minister, pristojen za delo.

IX. ZAVOD REPUBLIKE SLOVENIJE ZA ZAPOSLOVANJE

61. člen

Povezave: ► [SOVS \(1\)](#)

Zavod se ustanovi kot javni zavod in je organiziran enotno za območje Republike Slovenije.

V zavodu se lahko za opravljanje posameznih dejavnosti ali dela dejavnosti ali za opravljanje dejavnosti na določenem območju oblikujejo organizacijske enote.

61a. člen

Organa zavoda sta svet zavoda in direktor zavoda.

62. člen

Svet zavoda ima trinajst članov, od tega:

- šest članov imenuje Vlada Republike Slovenije in sicer predstavnike ministrstev, pristojnih za delo, šolstvo, gospodarstvo in finance,
- tri člane imenujejo delodajalska združenja na ravni države,
- tri člane imenujejo sindikati, reprezentativni za območje države,
- enega člana izvolijo delavci zavoda.

Mandat članov sveta zavoda traja štiri leta.

Svet zavoda med svojimi člani izvoli predsednika in namestnika predsednika za dve leti, pri čemer se pri teh nalogah izmenjavajo predstavniki skupin iz prvih treh alinej prvega odstavka tega člena.

Svet zavoda začne delovati, ko je imenovana najmanj polovica članov sveta zavoda.

63. člen

Svet zavoda zlasti:

- predlaga elemente za sprejem razvojne politike z vidika zaposlovanja;
- predlaga politiko in programe zaposlovanja z ukrepi za izvajanje ter politiko štipendiranja;

- načrtuje in predlaga obseg potrebnih sredstev;
- sprejema statut zavoda;
- odloča o izvajanju programov;
- sprejema program dela zavoda;
- odloča o dodelitvi sredstev v primerih sofinanciranja programov in uresničevanja pravic brezposelnih oseb.

64. člen

Ministrstvo, pristojno za delo, zadrži izvršitev odločitve, ki jo sprejme svet zavoda, če oceni, da ni zakonita, ali če ni skladna s sprejeto politiko oziroma s programom zaposlovanja in o tem obvesti Vlado Republike Slovenije.

65. člen

Direktorja zavoda na predlog ministra, pristojnega za delo, imenuje in razrešuje Vlada Republike Slovenije.

Mandatna doba direktorja zavoda je štiri leta.

66. člen

Zavod:

- ugotavlja zadovoljevanje potreb organizacij in delodajalcev po delavcih;
- svetuje organizacijam, delodajalcem in delavcem glede možnosti zaposlovanja oziroma zaposlitve;
- nudi strokovno pomoč pri zagotavljanju zaposlitve brezposelnim osebam in drugim iskalcem zaposlitve ter posreduje delo;
- vodi predpisane evidence s področja dela in zaposlovanja;
- zagotavlja pravice iz naslova zavarovanja za primer brezposelnosti;
- organizira usposabljanje in izobraževanje brezposelnih oseb;
- organizira usposabljanje in zaposlovanje invalidnih oseb;

- poklicno usmerja, informira in svetuje mladim in odraslim, ter razvija metode in pripomočke za poklicno usmerjanje;
- začasno zaposluje delavce v tujino in zagotavlja njihovo organizirano vračanje ter zaposlovanje in sodeluje pri zaposlovanju tujih državljanov;
- pripravlja analitične, planske in informativne podlage za predlaganje, oblikovanje, usklajevanje in spremljanje politike zaposlovanja;
- pripravlja in izvaja postopke za uresničevanje aktivne politike zaposlovanja, za katere je pooblaščen;
- organizira javna dela;
- vzdržuje informacijski sistem za spremljanje gibanj na trgu delovne sile in zagotavlja javno informiranje;
- proučuje nastanek in razvoj poklicev in nomenklature poklicev;
- izvaja strokovne naloge pri štipendiranju;
- izvaja finančno in računovodsko funkcijo za zagotavljanje pravic, izvajanje programov in delovanje zavoda;
- raziskuje in spremlja posamezne pojave na tržišču dela in na drugih področjih, ki neposredno ali posredno vplivajo na zaposlovanje in pojave brezposelnosti;
- izvaja druge naloge, določene s tem zakonom, predpisi, izdanimi na njegovi podlagi in drugimi predpisi;
- pošlje ministrstvu, pristojnemu za delo, podatke, potrebne za analize, spremljanje in ovrednotenje ukrepov politike zaposlovanja.

66a. člen

Strokovne naloge, ki se nanašajo na zaposlovanje, zavarovanje za primer brezposelnosti, izvajanje ukrepov aktivne politike zaposlovanja in štipendiranje, izvajajo delavci, ki imajo ustrezno visoko ali višjo izobrazbo in so opravili strokovni izpit na področju zaposlovanja in zavarovanja za primer brezposelnosti.

Vsebinsko, pogoje in način opravljanja strokovnega izpita, po predhodnem mnenju upravnega odbora zavoda, predpiše direktor zavoda.

67. člen

S statutom zavoda se natančneje ureja organizacija zavoda, organi, njihove pristojnosti in način odločanja ter druga vprašanja, pomembna za delo in poslovanje zavoda.

K statutu zavoda da soglasje Vlada Republike Slovenije.

Prijave in uradne evidence

68. člen

Povezave: ▶ [SOVS \(1\)](#)

Zavod vodi evidenco brezposelnih oseb, študentov po tem zakonu, oseb, vključenih v programe aktivne politike zaposlovanja, brezposelnih oseb, ki jim pravice in obveznosti po tem zakonu mirujejo, ter oseb, prijavljenih pri zavodu na podlagi drugih zakonov (v nadaljnjem besedilu: evidence).

Zavod mora poslati podatke iz evidence brezposelnih oseb, ki so nujni zaradi posredovanja zaposlitve in dela, izdelave zaposlitvenega načrta ali vključitve v ukrepe aktivne politike zaposlovanja, pooblaščenim organizacijam iz 6. člena tega zakona.

68a. člen

Podatki iz evidenc iz prejšnjega člena se smejo uporabljati samo za opravljanje nalog ministrstva, pristojnega za delo, Inšpektorata Republike Slovenije za delo, zavoda in pooblaščenih organizacij iz 6. člena tega zakona, uveljavljanje pravic s področja socialne varnosti pri pristojnih institucijah ter statistične ali znanstvenoraziskovalne namene.

68b. člen

Evidence iz 68. člena tega zakona vsebujejo te podatke:

- ime in priimek,
- datum rojstva,
- spol,
- EMŠO,

- davčna številka,
- naslov prebivališča.

Poleg podatkov iz prejšnjega odstavka vsebujejo posamezne evidence še naslednje podatke:

evidenca brezposelnih oseb:

- številko transakcijskega računa,
- o prijavi in začetku vodenja v evidenci,
- o prenehanju vodenja v evidenci,
- o razlogu prenehanja vodenja v evidenci,
- o izobrazbi, dodatnem znanju in usposobljenosti,
- o delovnih izkušnjah,
- o zmožnosti za delo,
- o omejitvah pri zaposlovanju,
- o javljanju na zavodu, napotitvah, izpolnjevanju drugih obveznosti osebe,
- o pravicah iz zavarovanja za primer brezposelnosti,
- o dejavnostih, ki se izvajajo pri pooblaščenih organizacijah,
- o terjatvah vračil in načinu vračanja neupravičeno izplačanih sredstev,
- o vračanju neupravičeno izplačanih sredstev,
- o pritožbah;

evidenca štipendistov:

- številko transakcijskega računa,
- o prijavi in začetku vodenja v evidenci,
- o vrsti štipendije,
- o statusu štipendista (vajenec, dijak, študent),
- o socialno-ekonomskem položaju republiškega štipendista in njegove družine,

- o šolanju in uspehu šolanja štipendista,
- o izkazanem javno priznanem dosežku prejemnika štipendije za nadarjene,
- o izplačevanju štipendij in dodatkov,
- o vzroku mirovanja izplačevanja štipendije zaradi neizpolnjevanja pogojev,
- o vzroku in datumu prenehanja vodenja evidence,
- o rezultatih preizkusov sposobnosti in nadarjenosti prejemnika štipendije za nadarjene,
- o terjatvah vračil in načinu vračanja neupravičeno izplačanih štipendij,
- o vračanju neupravičeno izplačanih štipendij,
- o pritožbah;

evidenca oseb, vključenih v programe aktivne politike zaposlovanja:

- številko transakcijskega računa,
- o statusu osebe ob vključitvi v program,
- o začetku in prenehanju vključitve v program,
- o razlogu prenehanja vodenja v evidenci,
- o razlogu za mirovanje in času mirovanja v evidenci,
- o vrsti programa aktivne politike zaposlovanja, v katerega je oseba vključena,
- o izvajalcu programa aktivne politike zaposlovanja,
- o izpolnjevanju pogodbenih obveznosti,
- o finančnih sredstvih, porabljenih za izvajanje programa,
- o dokončanju in uspešnosti dokončanja programa aktivne politike zaposlovanja,
- o terjatvah vračil in načinu vračanja neupravičeno izplačanih sredstev,

- o vračanju neupravičeno izplačanih sredstev,
- o pritožbah;

evidenca brezposelnih oseb, ki jim pravice in obveznosti po tem zakonu mirujejo:

- o prijavi in začetku vodenja v evidenci,
- o razlogih za mirovanje in času trajanja mirovanja pravic,
- o vrsti pravice, ki miruje,
- o prenehanju vodenja v evidenci,
- o razlogu prenehanja vodenja v evidenci;

evidenca oseb, prijavljenih pri zavodu na podlagi drugih zakonov:

- o prijavi in začetku vodenja v evidenci,
- o razlogu vodenja v evidenci,
- o vrsti pravice po drugih zakonih,
- o prenehanju vodenja v evidenci,
- o razlogu prenehanja vodenja v evidenci.

68c. člen

Po prenehanju vodenja posameznika v evidenci se osebni podatki shranjujejo in uporabljajo le toliko časa, dokler je to potrebno za dosego namena, zaradi katerega so se obdelovali. Za posamezno evidenco je čas hranjenja od pet do petdeset let, odvisno od namenov za katere se evidence shranjujejo in uporabljajo.

69. člen

Povezave: ► [SOVS \(2\)](#)

Brezposelna oseba se prijavi na območni enoti, ki je pristojna po kraju njegovega stalnega bivališča. Brezposelna oseba, ki ji je prenehalo delovno razmerje, pa se lahko prijavi tudi po sedežu organizacije oziroma poslovne enote ali delodajalca, kjer ji je prenehalo delovno razmerje.

Tujec se lahko prijavi kot brezposelna oseba, če ima osebno delovno dovoljenje.

70. člen

Povezave: ► [SOVS \(2\)](#)

Zavod preneha voditi osebo v evidenci brezposelnih oseb in evidenci oseb, vključenih v programe aktivne politike zaposlovanja, če oseba:

- ni več brezposelna oseba,
- se sama odjavi iz evidence brezposelnih oseb ali iz evidence oseb, vključenih v programe aktivne politike zaposlovanja,
- odkloni vključitev ali krši obveznosti, sprejete s pogodbo o vključitvi v program aktivne politike zaposlovanja,
- odkloni ustrezno ali primerno zaposlitev ali s svojim ravnanjem povzroči, da delodajalec odkloni njegovo zaposlitev,
- ni dala resničnih podatkov o izpolnjevanju pogojev za pridobitev statusa brezposelne osebe,
- izpolni pogoje za pridobitev pravice do starostne pokojnine za najnižjo zavarovalno dobo po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju,
- postane začasno ali trajno nezaposljiva, kar se ugotovi na podlagi zaposlitvenega načrta,
- nastopi prestajanje zaporne kazni šest ali več mesecev,
- ni na razpolago za zaposlitev,
- dela ali je zaposlena na črno,
- ni aktivni iskalec zaposlitve, razen če je vključena v program aktivne politike zaposlovanja, pa v njenem zaposlitvenem načrtu ni opredeljena obveznost aktivnega iskanja zaposlitve,
- odkloni podpis zaposlitvenega načrta, ker ne soglaša z določitvijo obveznosti sprejetja vsake zaposlitve, primernega začasnega ali občasnega humanitarnega ali drugega podobnega dela, opredeljenega v zakonu, ki ureja socialno varstvo.

V primerih iz tretje, četrte, pete, devete, desete, enajste in dvanajste alineje prejšnjega odstavka se brezposelna oseba šest mesecev po dokončnosti odločbe v upravnem postopku, s katero je bilo odločeno o prenehanju vodenja v evidenci brezposelnih oseb, ne more ponovno prijaviti na zavodu.

Če zavod oceni, da so se razmere na trgu dela spremenile, tako

da za osebe, prijavljene pri zavodu na podlagi drugih zakonov in za katere je v zaposlitvenem načrtu ugotovljeno, da so trajno ali začasno nezaposljive, obstaja možnost za zaposlitev oziroma da bi jih bilo smiselno vključiti v programe aktivne politike zaposlovanja ali zahtevati od njih aktivno iskanje zaposlitve, lahko zavod to opredeli v zaposlitvenem načrtu in zaposlitveni načrt ustrezno dopolni.

Zavod preneha voditi osebo v evidenci oseb, prijavljenih pri zavodu na podlagi drugih zakonov, če oseba:

- brez utemeljenega razloga odkloni podpis zaposlitvenega načrta ali krši obveznosti, dogovorjene z njim,

- odkloni vključitev v program aktivne politike zaposlovanja, kadar je bila smiselnost vključitve opredeljena v zaposlitvenem načrtu ali če krši obveznosti, sprejete s pogodbo o vključitvi v program aktivne politike zaposlovanja,

- se sama odjavi iz evidence oseb, prijavljenih pri zavodu na podlagi drugih zakonov,

- odkloni ustrezno ali primerno zaposlitev ali s svojim ravnanjem povzroči, da delodajalec odkloni njegovo zaposlitev,

- ni dala resničnih podatkov o izpolnjevanju pogojev za vpis v evidenco oseb, prijavljenih pri zavodu na podlagi drugih zakonov,

- izpolni pogoje za pridobitev pravice do starostne pokojnine za najnižjo zavarovalno dobo po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju,

- dela ali je zaposlena na črno,

- ni aktivni iskalec zaposlitve oziroma ni na razpolago za zaposlitev, če je bila smiselnost teh dveh aktivnosti opredeljena v zaposlitvenem načrtu.

71. člen

Črtan (Uradni list RS, št. 69-3370/1998)

(glej opombo (11))

(Zavod vodi evidenco o učencih oziroma dijakih osnovnih in srednjih šol.

Šole iz prejšnjega odstavka morajo zavodu posredovati podatke o

vpisanih učencih oziroma dijakih in njihovem napredovanju.

Osebnne podatke iz evidence iz prvega odstavka tega člena sme zavod uporabljati samo za potrebe poklicnega usmerjanja.)

72. člen

Minister, pristojen za delo, predpiše vsebino in način vodenja evidenc iz 68. člena tega zakona.

X. KAZENSKI DOLOČBI

73. člen

Z globo od 300.000 tolarjev do 10.000.000 tolarjev se kaznujejo za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če opravljajo dejavnost iz 6. člena tega zakona brez sklenjene koncesijske pogodbe, brez vpisa v register agencij za zagotavljanje dela ali, če opravljajo katero od teh dejavnosti v Republiki Sloveniji, pa te dejavnosti ne smejo opravljati po predpisih nobene države članice Evropske unije ali Evropske gospodarske skupnosti.

Z globo od 50.000 tolarjev do 500.000 tolarjev se kaznuje za prekršek odgovorna oseba pravne osebe ali samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, če stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

74. člen

Z globo od 300.000 tolarjev do 15.000.000 tolarjev se kaznujejo za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če kršijo določila koncesijske pogodbe iz 6. člena tega zakona, ki ne spoštujejo predpisov, ki določajo, katere pogoje mora organizacija oziroma delodajalec izpolnjevati med trajanjem koncesijske pogodbe iz 6. člena tega zakona in v času, ko je organizacija ali delodajalec vpisan v register agencij za zagotavljanje dela.

Z globo od 50.000 tolarjev do 500.000 tolarjev se kaznuje za prekršek odgovorna oseba pravne osebe ali samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, če stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

Z globo od 100.000 tolarjev do 500.000 tolarjev se kaznujejo za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če ne prijavijo posredovanja zaposlitve, posredovanja dela ali zagotavljanja dela delavcev drugemu delodajalcu v skladu s četrnim odstavkom 6.b člena tega zakona.

Z globo od 50.000 tolarjev do 500.000 tolarjev se kaznuje za prekršek odgovorna oseba pravne osebe ali samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, če stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

75. člen

Z globo od 300.000 tolarjev do 15.000.000 tolarjev se kaznujejo za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če ravnajo v nasprotju z 8. členom tega zakona in zahtevajo plačilo za posredovanje dela ali posredovanje zaposlitve od iskalca zaposlitve oziroma dela.

Z globo od 50.000 tolarjev do 500.000 tolarjev se kaznuje za prekršek odgovorna oseba pravne osebe, samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, če stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

76. člen

Z globo od 100.000 tolarjev do 500.000 tolarjev se kaznujejo za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če zavodu v predpisanih rokih ne pošljejo podatkov iz 9. in 10. člena tega zakona.

Z globo od 10.000 tolarjev do 100.000 tolarjev se kaznuje za prekršek odgovorna oseba pravne osebe ali samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost in odgovorna oseba v državnem organu ali samoupravni lokalni skupnosti, če stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

XI. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

77. člen

Republiški zavod za zaposlovanje začne z delom kot javni zavod po tem zakonu 1.1.1992.

Do začetka dela Republiškega zavoda za zaposlovanje kot javnega zavoda opravlja naloge po tem zakonu Republiški zavod za

zaposlovanje kot organ v sestavi Republiškega sekretariata za delo.

Republiški zavod za zaposlovanje kot organ v sestavi Republiškega sekretariata za delo preneha 31.12.1991.

78. člen

Povezave: ► [SOVS \(2\)](#)

Zavarovancem, ki na dan uveljavitve tega zakona uresničujejo pravice iz zavarovanja za primer brezposelnosti, se te pravice zagotavljajo v obsegu in trajanju po predpisih, ki so za njih ugodnejši.

Štipendistom, ki so do dneva uveljavitve tega zakona prejeli štipendije iz sklada za štipendiranje mladih delavcev, se te pravice zagotavljajo do izteka štipendijskih pogodb.

79. člen

Do uveljavitve sprememb in dopolnitev zakona o družbenem varstvu otrok se denarno nadomestilo ženskam, ki jim je prenehalo delovno razmerje v času nosečnosti ali v času porodniškega dopusta in upravičencem do dopusta za nego in varstvo otroka, izplačuje tudi po preteku časa iz 25. člena tega zakona in sicer do poroda in po porodu toliko časa, kolikor traja ta dopust.

80. člen

Ministrstvo, pristojno za delo, izda predpise iz 6., 13., 15., 16., 32., 51., 59. in 72. člena tega zakona najkasneje v roku petih mesecev po uveljavitvi tega zakona.

81. člen

Z dnem uveljavitve tega zakona prenehata veljati:

1. zakon o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti (Uradni list SRS, št. 18/74, 14/77, 8/78 - prečiščeno besedilo, 27/82 in 48/87);
2. zakon o kriterijih in načinu sofinanciranja uresničevanja pravic presežkov delavcev (Uradni list RS, št. 30/90).

82. člen

Ta zakon začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

(Objavljeno 8.2.1991)

(1) Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o prekrških (Uradni list RS - stari, št. 10-407/1991), objavljen 14.3.1991, ki velja od 22.3.1991, določa tudi:

"9. člen

V zakonih, uredbah oziroma odlokih Izvršnega sveta Skupščine Republike Slovenije in odlokih občinskih skupščin in skupščin posebnih družbenopolitičnih skupnosti se dinarski zneski, s katerimi je določena spodnja ali zgornja meja predpisane denarne kazni za prekršek, zvišajo za 2-krat."

(2) Popravek zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti (Uradni list RS - stari, št. 17-1/1991), objavljen 19.4.1991

(3) Zakon o uporabi denarne enote Republike Slovenije (Uradni list RS/I, št. 17-599/1991), objavljen 8.10.1991, velja od 8.10.1991

(4) Zakon o spremembi in dopolnitvi zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti (Uradni list RS, št. 12-672/1992), objavljen 13.3.1992, ki velja od 28.3.1992, določa tudi:

"1. člen

V zakonu o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti (Uradni list RS, št. 5/91) se drugi odstavek 56. člena zakona spremeni tako, da se glasi:

"Pravico do republiške štipendije lahko uveljavljajo:

- učenci in študentje, ki se šolajo v kraju stalnega bivališča in katerih dohodek na družinskega člana v drugem trimesečju tekočega leta ne presega 80% zjamčenega osebnega dohodka po zakonu,

- učenci in študentje, ki se šolajo v kraju izven stalnega bivališča in katerih dohodek na družinskega člana v drugem trimesečju tekočega leta ne presega 110% zjamčenega osebnega dohodka po zakonu

in redno izpolnjujejo učne oziroma študijske obveznosti."

2. člen

Določbe prejšnjega člena se uporabljajo tudi za učence in študente, vpisane v šolskem letu 1991/92."

(5) Zakon o usklajevanju pokojnin in denarnih nadomestil za primer brezposelnosti v letu 1993 (Uradni list RS, št. 12-493/1993), objavljen 5.3.1993, ki velja od 6.3.1993, določa tudi:

"1. člen

Ne glede na določbo 160. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 12/92) in prvega stavka 24. člena Zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti (Uradni list RS, št. 5/91 in 12/92) se v obdobju od 1. aprila 1993 do 31. decembra 1993 pokojnine in druge dajatve iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja, ki se usklajujejo na enak način kot pokojnine, ter denarna nadomestila za primer brezposelnosti, usklajujejo skladno s tem zakonom."

(6) Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 13-587/1993), objavljen 12.3.1993, ki velja od 27.3.1993, določa tudi:

"24. člen

V zakonih, uredbah in odlokih Izvršnega sveta Skupščine Republike Slovenije oziroma Vlade Republike Slovenije in v odlokih občinskih skupščin in skupščin posebnih družbenopolitičnih skupnosti se denarni zneski, s katerimi je določena spodnja ali zgornja meja predpisane denarne kazni za prekršek ali znesek denarne kazni, ki se izterja takoj na kraju prekrška (241. člen zakona o prekrških):

- zvišajo za 3-krat, če so bile uveljavljene pred 22. 3. 1991;"

(7) Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti (Uradni list RS, št. 71-2575/1993, objavljen 30.12.1993, ki velja od 14.1.1994, določa tudi:

"29. člen

Zavarovancem, ki na dan uveljavitve tega zakona uresničujejo pravice iz zavarovanja za primer brezposelnosti, se te pravice zagotavljajo v obsegu in trajanju, skladno s predpisi, ki so veljali do uveljavitve tega zakona.

Ne glede na določilo prejšnjega odstavka se zavarovancu:

- ukine pravica do denarne pomoči, če zavod v roku treh mesecev po uveljavitvi tega zakona po uradni dolžnosti ob preverjanju ugotovi, da zavarovanec ne izpolnjuje pogojev iz 35. člena tega zakona;
- preneha izplačevati denarno nadomestilo oziroma denarno pomoč iz razlogov navedenih v 33.a in 37. členu tega zakona.

30. člen

Organizacije in delodajalci, pri katerih delavci na dan uveljavitve tega zakona opravljajo delo po pogodbi o delu ali avtorski pogodbi morajo v roku 15 dni po njegovi uveljavitvi posredovati zavodu pogodbe skladno z 9. členom tega zakona.

31. člen

Ne glede na določbo 56. člena tega zakona lahko uveljavijo v šolskem letu 1993/94 pravico do republiške štipendije učenci in študenti, vpisani v tem letu, ki se šolajo v kraju stalnega bivališča in katerih dohodek na družinskega člana v drugem trimesečju leta 1993 ne presega 100% zjamčene plače po zakonu, ter učenci in študenti, ki se šolajo v kraju izven stalnega bivališča in katerih dohodek na družinskega člana ne presega 130% zjamčene plače po zakonu, če redno izpolnjujejo učne oziroma študijske obveznosti.

32. člen

Zavod določi pogoje za pridobitev pravic, obseg pravic ter obveznosti iz prostovoljnega zavarovanja najkasneje do 31.3.1994."

(8) Popravek zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti (Uradni list

RS, št. 2-3/1994), objavljen 14.1.1994

(9) Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti (Uradni list RS, št. 38-1522/1994), objavljen 30.6.1994, ki velja od 15.7.1994, določa tudi:

"7. člen

Določbe tega zakona se uporabljajo tudi za uveljavljanje pravice do republiške štipendije za šolsko leto 1994/95."

(10) Odločba o ugotovitvi neskladnosti tretjega odstavka 15. člena zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti, št. U-I-343/94 z dne 27.11.1997 (Uradni list RS, št. 80-3768/1997), objavljena 18.12.1997, ki velja od 19.12.1997, določa:

"1. Določba tretjega odstavka 15. člena zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti (Uradni list RS, št. 5/91, 12/92, 71/93 in 38/94) je v neskladju z ustavo.

2. Državni zbor je dolžan ugotovljeno neskladnost z ustavo odpraviti v roku enega leta."

(11) Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti (ZZZPB-D) (Uradni list RS, št. 69-3370/1998), objavljen 9.10.1998, ki velja od 24.10.1998, določa tudi:

"PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

60. člen

Postopek za uveljavitev pravic iz zavarovanja za primer brezposelnosti, ki ga je zavarovanec pričel pred uveljavitvijo tega zakona, se dokonča po predpisih, ki so veljali do uveljavitve tega zakona.

61. člen

Zavarovanec, ki je uveljavil pravice iz zavarovanja za primer brezposelnosti do uveljavitve tega zakona, zadrži te pravice v obsegu in trajanju, kot je veljalo po predpisih, ki so veljali do

uveljavitve tega zakona.

Zavarovanec iz prejšnjega odstavka, uresničuje pravice ob pogojih in na način, ki velja za brezposelne osebe po tem zakonu.

Zavarovanec, ki je uveljavil denarno nadomestilo v skladu s predpisi, ki so veljali do uveljavitve tega zakona, uveljavi pravico do denarne pomoči v skladu s predpisi, ki so veljali do uveljavitve tega zakona.

Zavarovanec, katerega sklep o prenehanju delovnega razmerja po drugem odstavku 36.d člena zakona o delovnih razmerjih je postal dokončen do uveljavitve tega zakona, ima pravico do denarnega nadomestila po predpisih, ki so veljali do uveljavitve tega zakona.

62. člen

Brezposelna oseba po tem zakonu se šteje za iskalca zaposlitve v smislu pete alineje 24. člena zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 12/92, 5/94 in 7/96).

63. člen

Minister, pristojen za delo, izda podzakonske akte iz tega zakona v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona.

Do sprejema podzakonskega akta iz tega zakona, se uporablja pravilnik o štipendiranju (Uradni list RS, št. 29/93, 64/93, 64/94, 69/94, 33/95, 38/96 in 39/97).

Zavod mora uvesti nadzor iz 45.c člena v enem mesecu od uveljavitve podzakonskega predpisa iz 45.f člena tega zakona.

Zavod ali druge pooblaščen organizacije izdelajo zaposlitveni načrt za brezposelne osebe, ki imajo ta status ob uveljavitvi tega zakona, v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

Direktor zavoda predpiše vsebino, pogoje in način opravljanja strokovnega izpita iz 66.a člena tega zakona v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona.

Delavci, ki so opravljali naloge na področju zaposlovanja, zavarovanja za primer brezposelnosti, izvajanja ukrepov aktivne politike zaposlovanja in štipendiranja pred uveljavitvijo tega zakona, morajo opraviti strokovni izpit iz 66.a člena tega zakona do 31. 12. 1999.

Javna dela se pričnejo izvajati po tem zakonu v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona.

Zavod sprejme nov statut v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona.

64. člen

Z uveljavitvijo tega zakona preneha veljati zakon o pogojih za refundiranje prispevkov, ki jih plačujejo delodajalci za socialno zavarovanje (Uradni list RS, št. 18/94 in 37/95).

65. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije."

(12) Sklep o uskladitvi zneska delnic oziroma kapitalskih deležev gospodarskih družb ali zadrug in o uskladitvi vrednosti premoženja za leto 2000 (Uradni list RS, št. 65-3050/2000), objavljen 21.7.2000, ki velja od 22.7.2000, določa tudi:

"I

Znesek delnic oziroma kapitalskih deležev gospodarskih družb ali zadrug iz šestega odstavka 35.a člena zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti (v nadaljevanju: zakon) se uskladi s povprečno letno stopnjo inflacije, ki je po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 3/00) v letu 1999 znašala 6,1%.

II

Ob upoštevanju povprečne letne stopnje inflacije iz prejšnje točke znaša vrednost premoženja iz petega odstavka 35. a člena zakona 3,819.600 SIT, vrednost premoženja iz šestega odstavka 35.a člena zakona pa znaša 2,122.000 SIT."

(13) Zakon o starševskem varstvu in družinskih prejemkih (ZSDP) (Uradni list RS, št. 97-4794/2001), objavljen 4.12.2001, ki velja od 19.12.2001 in se uporablja od 1.1.2002, določa tudi:

"126. člen

(prenehanje veljavnosti podzakonskih predpisov)

...

S tem zakonom se pojem "prispevek za porodniško varstvo", ki je določen v posameznih zakonih in podzakonskih predpisih nadomešča s pojmom "prispevek za starševsko varstvo".

(14) Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti (ZZZPB-E) (Uradni list RS, št. 67-3229/2002), objavljen 26.7.2002, ki velja od 10.8.2002, določa tudi:

"13. člen

Minister, pristojen za delo, uskladi podzakonske predpise, izdane na podlagi zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti, z določbami tega zakona v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

14. člen

Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje uskladi evidence, ki jih vodi na podlagi zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti, oziroma jih vzpostavi v skladu z določbami tega zakona v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

15. člen

Določba 3. člena tega zakona se začne uporabljati z dnem polnopravnega članstva Republike Slovenije v Evropski uniji in po načelu vzajemnosti uveljavljenega prostega pretoka delavcev v državah članicah Evropske unije."

Opomba: določba 3. člena sprememb in dopolnitev dodaja v zakon nov 4.c člen

(15) Zakon o delovnih razmerjih (ZDR) (Uradni list RS, št. 42-2006/2002), objavljen 15.5.2002, ki velja od 1.1.2003, določa tudi:

"242. člen

(zakon o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti)

Do uskladitve določb 19. člena zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti (Uradni list RS, št. 5/91, 17/91, 12/92, 71/93, 2/94, 38/94 in 69/98) s tem zakonom, pravice

do denarnega nadomestila ne more uveljaviti tudi zavarovanec, ki mu je prenehala pogodba o zaposlitvi v primerih iz:

- petega odstavka 73. člena tega zakona,
- 79. člena tega zakona,
- prvega odstavka 81. člena tega zakona,
- tretje alineje prvega odstavka 88. člena tega zakona,
- 90. člena tega zakona, če delavec ni sprejel predloga za sklenitev nove pogodbe o zaposlitvi za delovni čas enakovreden prejšnji zaposlitvi ter ustrezno ali primerno delo,
- 94. člena tega zakona za obdobje, za katerega se je z delodajalcem dogovoril za odškodnino namesto odpovednega roka,
- 111. člena tega zakona,
- 118. člena tega zakona, če delavec ne želi nadaljevanja delovnega razmerja, ter
- v primerih odpovedi pogodbe o zaposlitvi v nasprotju z 89., 113., 115., 116. in 117. členom tega zakona, če delavec ni zahteval arbitražne odločitve ali sodnega varstva."

(16) Zakon o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov (ZZRZI) (Uradni list RS, št. 63-2873/2004), objavljen 10.6.2004, ki velja od 25.6.2004, določa tudi:

"109. člen

(razveljavitev predpisov)

(1) Z dnem, ko začne veljati ta zakon, prenehajo veljati:

...

- določba sedme alineje prvega odstavka 48. člena Zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti (Uradni list RS, št. 5/91, 17/91 - popr., 12/92, 12/93, 71/93, 2/94 - popr., 38/94, 69/98, 65/2000, 97/01 - ZSDP, 42/02 - ZDR, 67/02 in 2/04 - ZDSS-1) in

..."

(17) Zakon o delovnih in socialnih sodiščih (ZDSS-1) (Uradni list RS, št. 2-70/2004), objavljen 15.1.2004, ki velja od 1.1.2005, določa tudi:

"92. člen

Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati določba tretjega odstavka 45. člena zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti (Uradni list RS, št. 5/91, 17/91, 12/92, 71/93, 2/94, 38/94, 80/97 - odl. US, 69/98 in 67/2002) v delu, ki določa osemdnevni rok za vložitev tožbe."

(18) Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti (ZZZPB-F) (Uradni list RS, št. 79-3456/2006), objavljen 27.7.2006, ki velja od 28.7.2006, določa tudi: